

ALP 2466
L. Arch.

LIETUVOS
NACIONALINIS
M. RABELO
K. TEKKA

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 40 (2015) 1988 SPALIS-OCTOBER 4 • LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS METAI • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. (416) 275-4672 • 50 ct.

Šviesūs ženklai

Ispūdis didelis. Net sukrečiantis. Sunkiuose okupacijų laikotarpiuose jau kone penkiasdešimt metų nematėme tūkstantinių minių su trispalvėm Vilniaus aikštėse. Gal ir niekada nematėme? Dar taip neseniai tai būtų buvusi brangi laisvės vizija. Dabar – tikrovė. Ji nuotraukose, skaidrėse, vaizdajuostėse ir šių vasarą Lietuvą lankiusių prisiminimuose. Žiūrėti į visa tai ar dalyvavusiems prisiminti ne tik miela ir džiaugsmingai graudu, bet ir pagrįstai viltinga, nes atskleidžia visiškai naują tikrovę, tiesianti kelius į laisvę. Lietuvos Persitvarkymo sąjūdžio vadovai nedviprasmiškai reikalauja daugiau tautinių teisių, visiškos kultūrinės laisvės, įskaitant ir labai svarbų lietuvių kalbos pirmumą respublikoje, ekonominių bei gamtos saugos reformų. Žodžiu – gana plačios autonomijos. Šalia visos eilės įspūdingų demonstracijų ir susirinkimų spaudoje pasipylė gausių straipsnių, remiančių sąjūdį.

STEBINTIEMS įvykius okupuotoj Lietuvoj solidariauotą nuotaiką seka ir kasdieninis klausimas: kas bus toliau, kaip toli sąjūdžiui bus leista eiti, kur viso to pabaiga ir kokia ji? Ankstesniosio patirtis aiškiai rodo, kad laisvėjimo ar reformavimosi pastangos pasibaigdavo "vyresniojo brolio" tankių įvedimu, jėgos padeemonstravimu ir neklausdū išblaškymu. Ar gorbaciovinis laikotarpis ieškos kokių kitų priemonių "tvarkai" atstatyti, dar negalima nei spėti, nei įsivaizduoti. Yra nuomonių, kad kelio atgal nebėra. Pajudėjimas niekada nebus sustabdomas. Taipgi pasigirsta prielaidų, kad yra galimas ir karinis perversmas pačiame Kremliuje, norint išgelbėti grūvančią, nors dar toli gražu daižytą Rusijos imperiją. Kaip ten ateityje bebūtų, šiuo metu išsiveržęs tautinis sąjūdis, pats tasai teisėtų reikalavimų faktas, antrosios, net ir trečiosios pokarinės kartos tautinis sąmoningumas – jau yra nebeatšaukiami laimėjimai ir šviesūs ženklai ateitin. Užtat okupuotos Lietuvos laisvėjimo linkmei negalima nepirarti, nors dar toli gražu iki visiškio išsilaisvinimo, priklausančio jau nuo politinio bei strateginio rytinių Europos valstybių persitvarkymo. Bet šiandieninis pasistūmėjimas kultūriuose, religiniuose, ekonominiuose laukuose yra pralaužimas pirmųjų fronto linijų, kur reikia įsitvirtinti ir ruošti tolimesniems žygiams.

YRA tikra, kad išeivių dauguma nesijaučia vien tik stebėtojais. Bendras tėvynės laisvinimo uždavinys ir patriotinės nuotaikos rišasi tais pačiais siekais: gelbėti Lietuvą nuo rusifikacijos, atsiremti į tautos praeitį, kurioje ir paprastas liaudies žmogus, ir kunigaikštis vienodai mylėjo savo tėvynę. Šitai vertinama praecit tampa šių dienų idealu, griaunančiu svetimųjų priemestas galvosenas, utopinius svaicėjimus apie pasaulio žmogų ir žemėškąjį rojų. Šiandien Lietuvos sąjūdžiuose dar nedrįstama pasisakyti prieš Lenina ir komunistinę sistemą. Tačiau laisvėjimo srovėje, tikrosios demokratijos siekimuose vargu ar bus įmanoma išlaikyti status, įsteigus naujųjų laikų vergiją. Vieną kartą jų atsiskakę, atsistosis visai arti galutinį tikslą. Tai tikroji linkmė, jungianti visus lietuvius ir virstanti kelrodžiu. Yra daug vilčių. O nuotraukoje Vingio parke ant motinos rankų užmigusi mergytė sugniaužusi tebelaikio lietuvišką trispalvę – argi tai ne šviesėjanti ateitis? Č.S.

Žinios iš Lietuvos

ELTOS pranešimu, Gedimino aikštėje Vilniuje rugsėjo 28 d. dešimtūkstantinė minia susirinko paminėti Molotovo-Ribbentropo antrojo slapto protokolo pasirašymo. Demonstraciją organizavo Lietuvos laisvės lyga. Ji norėjo išskirti Sovietų Sąjungai šiuos reikalavimus: paskelbti centrinėje spaudoje visus slaptuosius Stalino-Hitlerio sandėrio dokumentus, paskelbti šį sandėrį nusikaltimu prieš taiką ir tautų laisvę, patvirtinti, kad Lietuva buvo inkorporuota į TSRS prievartos būdu, paskelbti Stalina tarpautiniu nusikaltėliu, nustatyti apytikrą datą, kada iš Lietuvos bus atitraukta Stalino atsijusta kariuomenė. Demonstracija, naudodama gumines lazdas, vaikų miliciją ir kariuomenę. Kai kurie demonstrantai kovojo prieš, svaidydami akmenis į miliciją. Sumėmė 30-40 žmonių, iš kurių buvo kruvinai sumuštų. Nemaža dalis žmonių pasitraukė į gretimą parką. Buvęs politinis kalinys **Antanas Terleckas** bandė kalbėti, bet tuoj prigužėjo milicijos ir mušė žmones guminėmis lazdomis. Minia šaukė: "Okupantai, nešdinkites iš čia!" Tarp suimtųjų

buvo kun. **Dalius Vaškevičius**, 35 m. amžiaus Ignalinos rajono, Daugieskio parapijos kunigas. Iš Kauno gauta žinia, kad du broliai **Mecislovas** ir **Gintaras Tarasevičiai** ir jų draugas **Richardas Andrijauskas**, kurie gegužės 25 d. bandė per Suomiją pabėgti į Vakarų, bet sugauti, rugsėjo 2 d. buvo paleisti iš kalėjimo. Gedimino aikštėje Vilniuje buvo stresas už politinius kalinius, kuris anksčiau buvo nutrauktas, vėl tęsiasi. Šiuo metu badauja septyni asmenys, tarp jų ir vėl **Algimantas Andreika**. **Persitvarkymo sąjūdžio** Klaipėdos iniciatyvinė grupė leidžia savo leidinį "Mažoji Lietuva". Trečiame numeryje pirmame puslapyje išspausdino Maironio "Nebeužvenksi upės bėgimo", rašytą 1895 m. Su prantama, kad lietuvių tauta pergyvena panašias nuotaikas. Straipsnyje "Viešumo" rašoma: "Mes laukiame, kada mūsų vyriausybė nustos žvalgytis į Maskvos pusę ir atsituks veidu į savo tautą". Kitoje vietoje kelia gyvybinės svarbos ekologinį klausimą. "Tautos atgimimo laikais būtinas naujas ekologinis mąstymas, kuriis gaivintų gamtą. Reikia rinktis (Nukelta į 2-rą psl.)

Vėl atsivėikinama su kun. ALFONSU SVARINSKU, grįžusiu Lietuvoj iš Sibiro tremties. Šį kartą jis išleidžiamas V. Vokietijon. Prie išvykstančiojo stovi NIJOLĖ SADŪNAITĖ

Iš lagerių ir kalėjimų į laisvę

Į "Tėviškės žiburių" klausimus atsako buvęs ilgametis sovietų kalnys kunigas ALFONSAS SVARINSKAS, atvykęs į V. Vokietiją

— *Esate ilgai kalėjęs, kentėjęs ir kovojęs sovietų okupuotoje Lietuvoje ir Sov. Sąjungoje. Kaip patekote į sovietinių persekiojimų rankas?*
— KGB pradėjo mane gaudyti 1946 m. pavasarį, dar tebesant klieriku kunigų seminarijoje Kaune. Per išdavystę buvau suimtas 1946 m. gruodžio 31 d. Kaune ir apkaltintas pagalba partizanams.
— *Kur gavote kunigystės šventimus, kur darbotvė ir tęsėte studijas?*
— 1954 m. spalio 3 d. J. E. vysk. Pr. Ramanauskas man suteikė kunigystės šventimus speclageryje Abėzėje (Komi ATSR). 1956 m. grįžau į Lietuvą ir buvau paskirtas Kulautuvos altaristu (tai pirmoji mano kaip kunigo darbo vieta). Ten neakivaizdinio būdu tęsiau studijas. 1958 m. balandžio 9 d., po 25 laisvės mėnesių Lietuvoje, buvau suimtas Betygaloje vos po trijų mėnesių darbo su jaunimu Kulautuvoje ir Betygaloje. Teisme buvau kaltinamas antitarybinės ir antimarksistinės literatūros saugojimu. Tokių veiklų tarpe buvo A. Šapokos "Lietuvos istorija", vysk. P. Būčio "Pamokslai", trys "Židinio" numeriai, L. Dovydeno "Užrašai" ir kt. Iš viso per 10 knygų. Taip pat buvau kaltinamas už tris antitarybinius išsireiškimus pamoksluose per Kristaus Karaliaus šventę Kulautuvoje: "Gagarinas pakilo į kosmosą, įsiveržė į Dievo sritį, todėl bus pasaulio pabaiga"; "Baigę aukštuosius mokslus Lietuvoje negali įsidarbinti ir valkatauja"; "Kvietė ministerijos tarnautojus ir fabriku darbininkus neklausyti Partijos, nes ji veda klaidingą keliu". Bausmė – 6 metai autonominėje Mordovijos respublikoje... 1964 m. balandžio pradžioje grįžau į Lietuvą, ir 20 mėnesių neleidžiamas registruotis, nei dirbti. 1965 m. rugsėjo mėn. buvau paskirtas vikaru

į Miroslavą (Alytaus raj.). Neakivaizdinio būdu tęsiau studijas ir jas baigiau.
— *Anksčiau buvo žinių, kad kurį laiką kalėjote viename lageryje drauge su ukrainiečių arkivyskupu Josifu Slipij. Ar palaikėte ryšius su juo?*
— Santykiai su Ukrainos Kat. Bendrijos primu arkiv. Josifu Slipij buvo labai artimi, draugiški. Su juo kalėjau trejus metus. Išgelbėjau jį nuo mirties – valdžia buvo sumanusi jį nusikratyti. Arkivyskupas sunkiai sirgo plaučių uždegimu, bet jo neleidė į ligoninę ir negydė. Pagrindas – nėra temperatūros (tik turintieji 37,4°C laikomi ligoniais). Mat seni ir išsekę žmonės serga įvairiomis infekcinėmis ligomis be temperatūros. Gavęs bendrakalnio kun. Prano Račiūno amerikiečių penicilinų tablečių, pradėjau gdyti arkivyskupą. Anksčiau tame pačiame lageryje dirbau felčeriui. Vaistus paduodavau slapta, bet agentai pastebėjo ir pranešė operatyvinio skyriaus darbuotojams. Operatyvininkų lageryje vadina "kūmu".

— *Ar visą laiką teko kartu kalėti su arkivyskupu Slipij?*
— Arkivyskupui pagijus, buvau išvežtas į uždara kalėjimą, vadinamą "cementiniu maišu". Ten išbuvau 27 mėnesius, t. y. iki bausmės galo. Petrą Paulaitį į tą patį kalėjimą atvežė 6 mėnesiam, o išbuvo daugiau kaip 13 metų. Tada vienas iš pirmųjų tapau "ypatingai pavojingu recidivistu". Šį titulą prisegė man už akių Aukščiausias LTSR teismas Vilniuje. Buvau apvilktas dryžuotais drabužiais (vokiečių konclageryje – dryžiai vertikaliniai, sovietų – horizontaliniai). Šis titulus užtikrino ir bado dieta ilgiem metam. Tarp kitko, ir kun. Pranas Adomaitis buvo teismo pripažintas "recidivistu".

Pasaulio įvykiai

M. GORBAČIOVO PRADĖTOMS REFORMOMS SUSTIPRINTI buvo skirti staigūs pasikeitimai Sovietų Sąjungos kompartijos viršūnėse. Pirmiausia buvo pašalinti M. Gorbaciovos reformas kritiškai sutikę partiečiai – ideologu laikomas J. Ligačevas ir KGB viršininkas V. Čebrikovas. Jiems parūpintos kitos pareigos. J. Ligačevas vadovaus kompartijos centro komitetui, tvarkančiam žemės ūkio reikalus. V. Čebrikovas, tapęs centro komiteto sekretoriumi, prižiūrės teisinės komisijos darbą. Naujuoju kompartijos ideologu pakeisti J. Ligačevui M. Gorbaciovos pasirinko V. Medvedevą. Pensijon iškeliavo ilgametis užsienio reikalų ministeris A. Gromyka, laikinai ejęs aukščiausiojo sovieto pirmininko pareigas, politbiuro nariu M. Solomentsevas, P. Dimičevas, V. Dolgichas ir buvęs ilgametis ambasadorius Vašingtone A. Dobryninas. Pastarąjį, vadovavusį kompartijos užsienio reikalams, dabar pakeičia A. Jakovlevas, buvęs ambasadorius Otavoje. Žymesnių pasikeitimų užsienio politikoje nesitikima, nes jos ministerijai ir toliau vadovaus E. Ševardnadzė. Pasikeitimai sustiprino M. Gorbaciovos poziciją kompartijos politbiure, kur dabar įsitvirtino jo šalininkai. Aukščiausiojo sovieto posėdyje naujuoju prezidentu pirmininku buvo paskelbtas M. Gorbaciovas. Tad dabar užsieniečių akyse M. Gorbaciovos bus ne tik kompartijos vadas, bet ir Sovietų Sąjungos prezidentas. Šias lig šiol ceremonines pareigas M. Gorbaciovos žadėjo sustiprinti XIX-je kompartijos konferencijoje.

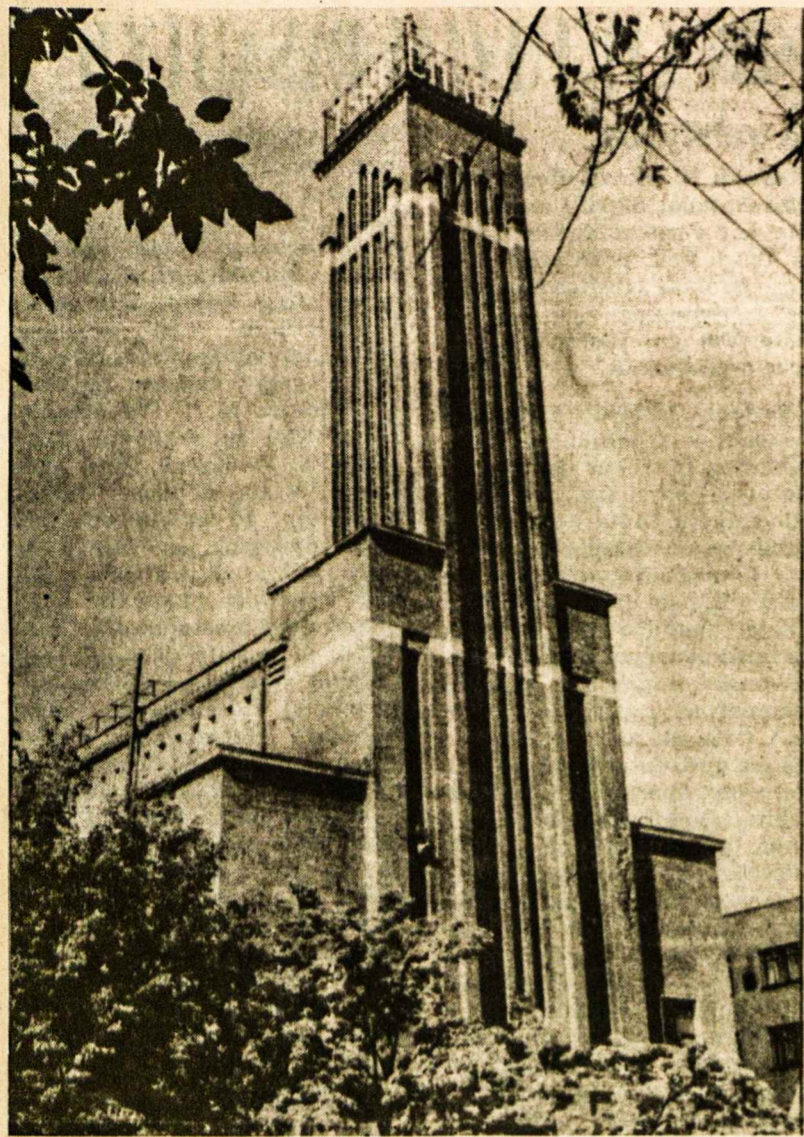
Taikos kariai
Šiemetinę Nobelio taikos premiją penkių norvegų komitetas Oslo mieste pasyrė taiką Jungtinių Tautų vardu saugojantiems kariams. Šioje tarnyboje dabar yra apie 10.000 karių, atsijusių iš 30 valstybių. Jungtinių Tautų taikos saugotojų laukia pavojingas darbas. Nuo 1948 m. žuvo 733 kariai. Libane š. m. vasario 17 d. buvo pagrobta amerikietis plk. ltn. W. Higgins, vadovavęs Jungtinių Tautų taikos priežiūros grupei. Visos ligšiolinės pastangos jam išlaisvinti buvo nesėkmingos. Nobelio taikos premiją dabar sudaro pustučio milijono švedų kronų, vertų \$473.500. Paskirtoji premija turbūt bus panaudota Jungtinių Tautų taikos priežiūros reikalams. Karių išlaikymas šioje tarnyboje per vienerius metus kainuoja \$280 milijonų. Tad iš tikrųjų \$473.500 premija tėra lašas išlaidų jėgoje. Jungtinės Tautos steigimo padengti visų taikos priežiūros išlaidų. Norvegijai jos yra skolingos \$44 milijonus, Suomijai – \$27,5 milijono. Švedijai, nesulaukusi atsilyginimo, purnai atšaukė savo karius iš Jungtinių Tautų tarnybos.

Nauja vyriausybė
Komunistinė Lenkija susilauks naujos vyriausybės. Premjero Z. Masnerio vyriausybė, Lenkija valdžiusi nuo 1985 m., atsistatydino dėl lig šiol neišspręstų ekonominių problemų. Naujuoju premjeru kompartijos vadas gen. W. Jaruzelskis pasirinko politbiuro narį M. Rakowskį, kurį šaltai sutiko seimo nariai. Mat M. Rakowskis yra žurnalistas, 1980-81 m. vadovavęs pokalbiam su "Solidarumo" unija, pasižymėjęs partinės propagandos skleidimu. Ministerių kabinetą jis išpareigojo sudaryti per dvi savaites. Vidaus reikalų ministeris gen. Č. Kiščakas jau buvo pradėjęs derybas su L. Walensa dėl "So-

KANADOS ĮVYKIAI

Prarastas aukso medalis

Kanadiečiai ilgai atmins XXIV-sias olimpinės vasaros žaidynes P. Korėjos sostinėje Seule. Kanados rinktinė gyventojų laimėjimų viltimis, kurias ypač kurstė 1976 m. iš Jamaikos su šeima Kanadon imigravęs penkiolikametis negrukas Ben Johnsonas, išaugęs greičiausiu trumpųjų nuotolių bėgikus pasaulyje, 1987 m. rugpjūčio 30 d. Romoje pagerinęs pasaulinį 100 m bėgimo rekordą iki 9,83 sek. Seulo olimpiadoje dabar jis tą nuotolį nubėgo per 9,79 sek., laimėdamas aukso medalį ir vėl pagerindamas pasaulio rekordą. Kanada entuziastiškai sutiko pranešimą apie jos rinktinės aukso medalį XXIV-ojoje olimpiadoje iškovojusį B. Johnsoną, tapusį greičiausiu žmogumi pasaulyje. Tad per kūniją iš giedro dangaus tapo kitas pranešimas, kad iš B. Johnsono atimtas aukso medalis ir jis pats išlydėtas Kanadon iš Seulo orauostio. Medicinos entras olimpiadoje tikrina medalius laimėjusių sportininkų šlapimą, ieškodamas steroidais vadinamų lytinių hormonų vartojimo. Mat steroidai dirbtiniu būdu išvysto raumenis ir sustiprina jų pajėgumą. Dėl to sportininkams griežtai draudžiamas steroidų vartojimas. Laimėjimus jiems leidžiama pasiekti tik normaliu būdu be jokių raumenis stiprinančių narkotikų. **Dviejuose B. Johnsono šlapimo tyrimuose** buvo rastos aiškios steroidų žymės. Į antrąjį tyrimą buvo pakviesti du Kanados atstovai – B. Johnsono treneris Charlie Francis ir vyriausias rinktinės gydytojas dr. William Stanish. Jie sekė tyrimą ir patys susipažino su gautais rezultatais. Tyrejai nesutinka su Kanadoje palaimejamais balsais, kad B. Johnsonui į butelį geriamo vandens kažkas įmetė tabletes uždraustų steroidų. Šlapime rastos žymės liudija, kad tai nebuvo vienkartinis steroidų panaudojimas, o ilgėsią laiką trukęs jų vartojimas. Olimpiados vadovai atšaukė B. Johnsono pasiektą naująjį 9,79 sek. pasaulio rekordą ir aukso medalį atidavė jo pagrindiniam varžovui amerikiečiui Carliui Lewisui. Pastarojo sidabro medalis teko britui Lindfordui Christie, o bronzos medalis – amerikiečiui Calvinui Smithui. C. Lewis Los Angeles olimpiadoje 1984 m. yra laimėjęs keturis aukso medalius, B. Johnsono (Nukelta į 9-tą psl.)

Prisikėlimo šventovė Kaune, paversta radijo gamykla. Taip atrodo pastatas šiuo metu Nuotr. E. Katino "Kauno tiesoje"

Prisikėlimo šventovė Kaune - tikintiesiems?

"Kauno tiesoje" 1988 m. 187 nr. pasirodė prof. Alfredo Smailio straipsnis "Paminklai turi savo likimą", kuriame autorius svarsto galimybę gražinti Prisikėlimo šventovę tikintiesiems. Čia perspausdiname visą jo straipsnį. Red.

Cheopso piramidę mės siejama su faraono asmenybės įamžinimu, Delfų šventyklą ir Akropolį – su graikų tikėjimo ir Atėnų miesto išaukštinimu, o Koliziejų – su žudynėmis, gladiatorių kovomis ir liūtų draskomais krikščionimis. Istorinės asociacijos sukulia ir Žiemės rūmai, Įsakijaus soboras, Vilniaus katedra, Kremlius.

Kartų kartos gyvenimo, kentėjo ir mirė, o šie paminklai išsaugojo savo išliekamąją vertę, tautos, epochos mąstysenos apraiškas, apsuvaliusias nuo laikinumo smulkmenų. Jie tapo brangūs ir savi pasauliui ir tautoms. Tačiau turime pripažinti, kad šių paminklų istorinė prasmė ir simbolinis turinys, net paskirtis nuolat kito. Tikrai kas juose gražu ir nepaivaldu laikui, išliko, o kas laikina, neteisinga, dingo. Neveltui šių paminklų papėdėse taip mėgstama fotografuoti turistai – jie save taip susieja su amžinybe...

Kauno Žaliakalnyje, kur dabar yra buvusios Radijo gamyklos raudonplytis bokštas, stovėjo patrankėlė, savo kostelėjimais keldavusi saldų virpulį poėtmeisteriams, štabkapi-tonams, tituliariniams patarėjams, žemskiems ir pačiam gubernatoriui. Atrodė, kad viskas tvirta ir patikima, kad paversta Lietuva, kaip manė caro satrapai, niekada neatsisibus. O kur dabar toji patrankėlė? Būtį įdomu ją pažiūrėti...

Kai 1922 metais šioje vietoje buvo nutarta pastatyti Lietuvos atgimimo šventovę – Prisikėlimo šventovę, į kurią panašų neturėjo nei mūsų kaimynai, atrodė, kad Lietuvos atgimimo dvasia įgaus didingą savo patvirtinimą. Kiekviena bažnyčios plyta turėjo simbolizuoti Lietuvos gyventojų širdis, privalėjo sujungti juos didžioje santarvėje. Šventovė buvo nutarta statyti daugiau, iš žmonių suaukotų pinigų.

1929 metais buvo sukvietas visuomenės atstovų susirinkimas, kuris sudarė bažnyčios statybos komitetą. Energingai darbovis šio komiteto pirmininkas kunigas F. Kapočius. Buvo paskelbtas konkursas bažnyčios projektui sukurti. Iš 15-os pateiktų pasiūlymų laimėjo inžinieriaus K. Reišono (V. Reisono, Red.) projektas, galutinai užbaigtas 1932 metais.

1933-aisiais prasidėjo statyba. Uolingas gruntas, vandens šaltiniai labai sunkino darbą. Vien tik gelžbetonio polių reikėjo sukalti į 9 metrų gilumą net 1200. Pamatai buvo padaryti tokie, kad Tautos Šventovė galėtų stovėti šimtus metų. Bažnyčios bokštas turėjo būti 70 metrų aukščio, jos ilgis taip pat 70 metrų, didžioji nava 24-ų, o mažoji nava 18-os metrų pločio. Bažnyčios altoriuje buvo ketinama saugoti ją staciiusią organizacijų ir asmenų vardus bei pavardes. Jos kriptose ir požemiuose – laidoti įžymius Lietuvos žmones. Ant stogo buvo numatyta įamžinti Lietuvos knygnešius ir žuvusiųjų už Lietuvos laisvę atminik.

mas net mirties bausme (Chruščiovo valdymo metais). Ši bausmė Lietuvoje buvo pritaikyta septyniems asmenims. Šis straipsnis dar iki šiol nėra panaikintas.

"Perestroika" ir disidentai Paryžiaus rusų savaitraštis "Ruskaja Mysl" nepamiršta Lietuvos reikalų. Rugsėjo 12 d. laidoje buvo išspausdinta Lietuvos laisvės lygos programa, po kuria pasirašė 18 disidentų ir šios lygos atviras laiškas Gorbačioviui. Taip pat šis savaitraštis perspausdino iš Maskvos neoficialaus mėnesio biuletinio "Glasnost", dabar Vakaruose gyvenančio A. Statkevičiaus, straipsnį pavadinimą "Jeigu tėvynės meilė laikytumėm psichinę ligą..." Šis savaitraštis puikiai atskiria sovietų organizuojamų mitingus Gorbačiovo "perestroikai" paremti nuo persekiojamų disidentų veiklos. J.B.

mą. Net 56 vitražiniai langai pirmame aukšte turėjo sukurti dvasinio pakilimo jausmą, skatinamą spalvų žaismo. Bažnyčia turėjo būti tartum magiškos jėgos pakelta virš viso miesto ir pirmoji pasveikinti tuos, kurie plaukė Nemunu iš Vilkijos arba atvažiuodavo į Kauną iš Jonavos ar Aleksoto. Saulės apšviesta arba naktimis iliuminuota, ji būtų atrodžiusi tikrai didingai. Ji turėjo simbolizuoti prisikėlimo viziją...

Tačiau istorija kitaip pasisuko, 1940 metais pabaigus pastato sienas, tolesnė statyba buvo nutraukta, statybinės medžiagos konfiskuotos. Vokiečių okupacijos metais čia sandėliuotas popierius.

Pokario laikais iškilo klausimas dėl pastato sugražinimo Katalikų Bažnyčiai... Tik po ilgų ginčų nutarta 1956 metais pastatą atiduoti naujai kuriamai Kauno radijo gamyklai.

Čia, šioje gamykloje, vėliau gams radijo aparatui "Majakas", radiolos "Daina", magnetos "Neringa" ir garsieji spalvoto vaizdo televizoriai "Šilėlis". Tie, kurie siekė iš šio istorinio pastato išspausti kuo daugiau naudos, galėjo būti patenkinti. Be to, tais laikais, kai kūrėsi Radijo gamykla, Kaune buvo darbo rankų perteklius. Daugelis žmonių, atbėgusių iš kaimų, galėjo įsidarbinti naujojoje gamykloje, o kitiems pasidarė lengviau gauti darbo kitur. Daug kas šitaip išvengė net represijų. Ekonominio požiūriu pastato gamybinis panaudojimas turėjo neabejotiną pranašumą, bet skriauda, padaryta bažnyčios statytojams, pasiliko. Ir ji ne tik moralinė. Dar ir dabar yra gyvų žmonių, kurie bažnyčios statybai aukoję paskutines savo santaupas...

Bažnyčios pavertimas gamykla tais laikais buvo lyg ir elgesio norma, net tam tikra prasme karingų ateistų pergale. Tik vėliau paaiškės, kad tikinčiųjų vaikams brukamas ateizmas suskaldys visuomenę, stipriai prisidės prie kartų konflikto pagilimo ir net duos priešingus rezultatus: stimuliuos religijos atgimimą, tikinčiųjų reikalavimus sau lygių teisių su ateistais. Tai nelaukta tiems, kurie tikėjo, kad bažnyčių uždarymais, paminklų niokojimais galima keisti žmonių įsitikinimus.

Liudnų pavyzdžių netrūksta ir kitur. Po Spalio revoliucijos Maskvoje, plečiant V. Lenino biblioteką, buvo susprogdintas originalus ir vertingas grandiozinis architektūros paminklas – Kristaus Gelbėtojo cerkvė. O dabar, minint krikščionybės tūkstantmečio jubiliejų Rusijoje, buvo nutarta šią šventovę pastatyti iš naujo, tik kitose vietose.

Tie, kurie ėjo į priekį, ieškodami už horizonto žėrinčių Kampanelos Saulės miestų, pasijuto suklaidinti svaiginančių mirazų ir atsidūrė asmenybės kulto bei stagnacijos laikotarpio iškeltų problemų pinklėse. Viena šių problemų yra naujo požiūrio į tikinčiuosius formavimas, atviro dialogo su jais būtinumas. Tai realaus socializmo problema, kurią galima spręsti tik viešumo ir socialistinės teisinės valstybės metodais.

Yra toks terminas – "tolerancijos riba". Ji reiškia, kad tam tikri normų ir principų pažeidimai gali būti toleruojami, gali būti su jais dar taikstoma...

Prof. Alfredo Smailio straipsnyje patojie "Kauno tiesoje" 1988 m. 206 nr. atsiliepi inž. Julius Meškauskas, dirbęs vyriausiu inžinierium pertvarkant Prisikėlimo šventovę bei pritaikant ją radijo priimtuvų gamyklai. Jisai sutinka su prof. A. Smailio nuomone ir sako, kad klausimą reikia spręsti neatsidėliojant, tačiau nemano, kad Prisikėlimo šventovę reikėtų sieti su Lietuvos atgimimu, "simboline prisikėlimo vizija". Lietuvos atgimimo ištakos esą glūdi visoje tautos istorijoje iki pat šių dienų. Techniškai "pastatas iki šių dienų liko suluošintas, neleistinai apaleistas, jam gresia suirimas." Ypač didelis pavojus gresia bokštui, kurio betoniniai karnizai jau suiro. "Laimė, kad plytos prieškarinės; jei bokštas būtų sumurėtas iš šiuolaikinių, greičiausiai jis jau nebematytume..."

J. Meškausko nuomone, visų pirma reikia iširti technišką pastato būklę ir paruošti rekomendacijas. Priešprojektinius sprendimus turėtų lemti pastato paskirtis. Prie šių pastabų reikėtų pridėti, kad Prisikėlimo šventovė Kaune buvo statoma visos tautos mastu, tad ji ir turėtų būti gražinta pirminei jos paskirčiai. Tai apsprendus, ateis eilė architektūriniai bei techniški sprendimai. Tai tautos pastatas, kurį finansuoti turi ir visuomenė, ir valdžia. G.

Prof. Alfredo Smailio straipsnyje patojie "Kauno tiesoje" 1988 m. 206 nr. atsiliepi inž. Julius Meškauskas, dirbęs vyriausiu inžinierium pertvarkant Prisikėlimo šventovę bei pritaikant ją radijo priimtuvų gamyklai. Jisai sutinka su prof. A. Smailio nuomone ir sako, kad klausimą reikia spręsti neatsidėliojant, tačiau nemano, kad Prisikėlimo šventovę reikėtų sieti su Lietuvos atgimimu, "simboline prisikėlimo vizija". Lietuvos atgimimo ištakos esą glūdi visoje tautos istorijoje iki pat šių dienų. Techniškai "pastatas iki šių dienų liko suluošintas, neleistinai apaleistas, jam gresia suirimas." Ypač didelis pavojus gresia bokštui, kurio betoniniai karnizai jau suiro. "Laimė, kad plytos prieškarinės; jei bokštas būtų sumurėtas iš šiuolaikinių, greičiausiai jis jau nebematytume..."

Jūsų auka TAUTOS FONDUI garsina Lietuvos laisvės bylą laisvajame pasaulyje. Šešiomis kalbomis ELTOS ir radijo žinios nesulaikomai skleidžia informacijas įvairiose kraštuose apie Lietuvos laisvės kovą ir ją skatina.

REM KIME TAUTOS FONDAŲ aukomis, darbais, palikimais. Kiekvienas paaukotas centas artina Lietuvai laisvės aušrą.

Aukas arba palikimus siųskime Tautos fondui: TAUTOS FONDO ATSTOVYBĖ KANADOJE, 18 NORWICH RD., STONEY CREEK, ONT. L8E 1Z6.

dimai gali būti toleruojami, gali būti su jais dar taikstoma, bet tik iki tam tikros ribos. Kai ši riba peržengiama, principų ir normų pažeidimo toleruoti negalima – tai pavirsta socialiniu blogiu, prieš kurį jau reikia kovoti.

Pažeidimų ir etinių normų nesilaikymą Lietuvos istorijos ir kultūros paminklų atžvilgiu būta nemažai. Manau, kad ir Prisikėlimo bažnyčios požiūriu. Kai taip atsitinka, nuduoti, kad šio blogio nėra ar nebuvo, yra taip pat nedora kaip ir praėti pro šalį, jei matai kraustant kišenes ar apilėšiant žmogų... Praktika rodo, jog blogį daryti reikia mažiau pastangų negu jo pasekoms ištaisyti.

Baigdamas noriu pareikšti nuoširdų įsitikinimą: Prisikėlimo bažnyčios pastatą reikėtų atiduoti kulto reikalams, o buvusios radijo gamyklos cechus iš šio pastato iškelti. Tačiau visai gali būti, kad pastato jau nebus galima panaudoti nei gamybiniais tikslams, nei tikinčiųjų reikalams. Jo būklė apgalvėtina. Gal tuomet šioje vietoje reikėtų statyti naują bažnyčią... Sunkius teritorijos tvarkymo klausimus reikėtų spręsti bendromis valstybės ir tikinčiųjų pastangomis. Tai būtų pozityvus žingsnis socialiniam mūsų gyvenime, sumažinantis visuomenės jėgų poliarizaciją. Reikėtų išsamiai ir viešai šį klausimą apsparstyti. Dabar nėjė persitvarkymo dvasioje tai nebūtų sunku įvykdyti. Reikėtų atidžiai išklausti visas kontraversines ir alternatyvines nuomones ir po to priimti vienintelį teisingą sprendimą.

Beje, malonu pažymėti, kad mūsų miesto vadovai gana palankiai žiūri į šią problemą.

Prof. Alfredo Smailio

Inžinieriaus atsiliepiamas

I prof. A. Smailio straipsnyje patojie "Kauno tiesoje" 1988 m. 206 nr. atsiliepi inž. Julius Meškauskas, dirbęs vyriausiu inžinierium pertvarkant Prisikėlimo šventovę bei pritaikant ją radijo priimtuvų gamyklai. Jisai sutinka su prof. A. Smailio nuomone ir sako, kad klausimą reikia spręsti neatsidėliojant, tačiau nemano, kad Prisikėlimo šventovę reikėtų sieti su Lietuvos atgimimu, "simboline prisikėlimo vizija". Lietuvos atgimimo ištakos esą glūdi visoje tautos istorijoje iki pat šių dienų. Techniškai "pastatas iki šių dienų liko suluošintas, neleistinai apaleistas, jam gresia suirimas." Ypač didelis pavojus gresia bokštui, kurio betoniniai karnizai jau suiro. "Laimė, kad plytos prieškarinės; jei bokštas būtų sumurėtas iš šiuolaikinių, greičiausiai jis jau nebematytume..."

J. Meškausko nuomone, visų pirma reikia iširti technišką pastato būklę ir paruošti rekomendacijas. Priešprojektinius sprendimus turėtų lemti pastato paskirtis.

Prie šių pastabų reikėtų pridėti, kad Prisikėlimo šventovė Kaune buvo statoma visos tautos mastu, tad ji ir turėtų būti gražinta pirminei jos paskirčiai. Tai apsprendus, ateis eilė architektūriniai bei techniški sprendimai. Tai tautos pastatas, kurį finansuoti turi ir visuomenė, ir valdžia. G.

Prof. Alfredo Smailio

Inžinieriaus atsiliepiamas

I prof. A. Smailio straipsnyje patojie "Kauno tiesoje" 1988 m. 206 nr. atsiliepi inž. Julius Meškauskas, dirbęs vyriausiu inžinierium pertvarkant Prisikėlimo šventovę bei pritaikant ją radijo priimtuvų gamyklai. Jisai sutinka su prof. A. Smailio nuomone ir sako, kad klausimą reikia spręsti neatsidėliojant, tačiau nemano, kad Prisikėlimo šventovę reikėtų sieti su Lietuvos atgimimu, "simboline prisikėlimo vizija". Lietuvos atgimimo ištakos esą glūdi visoje tautos istorijoje iki pat šių dienų. Techniškai "pastatas iki šių dienų liko suluošintas, neleistinai apaleistas, jam gresia suirimas." Ypač didelis pavojus gresia bokštui, kurio betoniniai karnizai jau suiro. "Laimė, kad plytos prieškarinės; jei bokštas būtų sumurėtas iš šiuolaikinių, greičiausiai jis jau nebematytume..."

J. Meškausko nuomone, visų pirma reikia iširti technišką pastato būklę ir paruošti rekomendacijas. Priešprojektinius sprendimus turėtų lemti pastato paskirtis.

Prie šių pastabų reikėtų pridėti, kad Prisikėlimo šventovė Kaune buvo statoma visos tautos mastu, tad ji ir turėtų būti gražinta pirminei jos paskirčiai. Tai apsprendus, ateis eilė architektūriniai bei techniški sprendimai. Tai tautos pastatas, kurį finansuoti turi ir visuomenė, ir valdžia. G.

Prof. Alfredo Smailio

Inžinieriaus atsiliepiamas

I prof. A. Smailio straipsnyje patojie "Kauno tiesoje" 1988 m. 206 nr. atsiliepi inž. Julius Meškauskas, dirbęs vyriausiu inžinierium pertvarkant Prisikėlimo šventovę bei pritaikant ją radijo priimtuvų gamyklai. Jisai sutinka su prof. A. Smailio nuomone ir sako, kad klausimą reikia spręsti neatsidėliojant, tačiau nemano, kad Prisikėlimo šventovę reikėtų sieti su Lietuvos atgimimu, "simboline prisikėlimo vizija". Lietuvos atgimimo ištakos esą glūdi visoje tautos istorijoje iki pat šių dienų. Techniškai "pastatas iki šių dienų liko suluošintas, neleistinai apaleistas, jam gresia suirimas." Ypač didelis pavojus gresia bokštui, kurio betoniniai karnizai jau suiro. "Laimė, kad plytos prieškarinės; jei bokštas būtų sumurėtas iš šiuolaikinių, greičiausiai jis jau nebematytume..."

Jūsų auka TAUTOS FONDUI garsina Lietuvos laisvės bylą laisvajame pasaulyje. Šešiomis kalbomis ELTOS ir radijo žinios nesulaikomai skleidžia informacijas įvairiose kraštuose apie Lietuvos laisvės kovą ir ją skatina.

REM KIME TAUTOS FONDAŲ aukomis, darbais, palikimais. Kiekvienas paaukotas centas artina Lietuvai laisvės aušrą.

Aukas arba palikimus siųskime Tautos fondui: TAUTOS FONDO ATSTOVYBĖ KANADOJE, 18 NORWICH RD., STONEY CREEK, ONT. L8E 1Z6.

Lietuvos kankinių šventovėje rugsėjo 25 d. vysk. P. BALTAKIS, OFM, teikia Sutvirtinimo sakramentą Nuotr. St. Dabkaus

Tremtinių vyskupas Romoje

"The Toronto Star" rugsėjo 30 d. paskelbė, kad Lietuvos Katalikų Bendrijos vadas (leader) vyskupas Julijonas Steponavičius, prieš 27 metus iš-tremtas iš savo valdytos Vilniaus vyskupijos, netikėtai rugsėjo 25 d. su kitu dvasininku atvyko į Romą. Laikraštis pažymi, kad plačiai yra tikima, jog vyskupas J. Steponavičius popiežiaus Jono Pauliaus II 1979 m. buvo slapta paskirtas kardinolu.

Mušė lazdomis

"Chicago Tribune" rugsėjo 29 rašo, kad rugsėjo 28 d. Gedimino aikštėje Vilniuje susirinko 10.000 lietuvių patriotų reikalauti, kad sovietai atitrauktų kariuomenę iš Lietuvos ir kraštui duotų daugiau laisvės. Į minią prabilo Lietuvos laisvės lygos narys Vytautas Bogušis: "1939 m. rugsėjo 28 d. tirnai pasidalijo Rytų Europą ir paruošė planus Lietuvos okupacijai". Bet tai truko penkias minutes. Milicija ir kareiviai pradėjo vaikyti, demonstraciją naudodami medines lazdas. Minia tada susigrupavo aikštės centre ir giedojo Lietuvos himną. Žmonės šaukė: "Laisvės, laisvės". Milicijai ir kareiviams daugėjant, V. Bogušis prašė žmones skirstytis. Minia pasipy-

Kanados Lietuvių Bendruomenė

KLB XIII-sios krašto tarybos trečioji sesija įvyks spalio mėn. 22-23 d.d. Toronto Prisikėlimo parapijos patalpose. Spalio 22, šeštadienį, 9 v.r. registracija; 9.30 v.r. atidarymas, komisijų sudarymas, sveikinimai, darbotvarkės bei praėjusios sesijos protokolo priėmimas; nuo 10 v.r. iki 12.30 v.p.p. krašto valdybos, kitų institucijų bei KLB apylinkių pranešimai; 12.30 pietūs. Po pietų – okupuotos Lietuvos įvykių apžvalga ir simpoziumas "Dabartiniai įvykiai Lietuvoje" bei diskusijos. Simpoziumo pranešėjais bus doc. Vytautas Skuodis, PLB valdybos pirm. dr. Vytautas Bieliauskas ir PLB vicepirm. ryšiams su užsieniu Algimantas P. Gureckas.

XXXII Kanados lietuvių dienų konkursas

1989 metų pavasarį, Londone, Ontario, įvyks XXXII Kanados lietuvių dienos. Renginio komitetas skelbia Kanados lietuvių dienų ženklo konkursą, kuris bus naudojamas ant palakauti, laiškų, leidinio viršelio ir Kanados lietuvių dienų suvenyrinės medžiagos. Premija: \$100, 2 bilietai į visus KLD renginius. Turi būti pažymėta: XXXII KANADOS LIETUVIŲ DIENOS; CANADIAN LITHUANIAN DAYS; JOURNEES CANADIENNES LITHUANIENNES, LONDON, ONTARIO 1989-V-20-21.

Pavyzdžius pristatyti ant 8,5 x 11 dydžio balto popieriaus, naudojant vieną rašalo spalvą ir siūsti: Kanados lietuvių dienos, 11 Hillsmount Road, London, Ontario N6K 1W1, pažymint vardą, pavardę, adresą ir telefono numerį. Reikia prisiųsti iki 1988 m. lapkričio 25 d. KLB Londono apylinkė

Spalio 23 d., sekmadienį, 10 v.r. PLB valdybos pirm. dr. V. Bieliausko pranešimas; 10.45 v.r. lešų telkimo seminaras; 12 v.p.p. pietų pertrauka. Po pietų – diskusijų tąsa bei išvados šeštadienio simpoziumo; 2 v.p.p. nutarimų svarstymas ir priėmimas, suvažiavimo uždarymas.

Visuomenės maloniai kviečiama dalyvauti visose krašto tarybos sesijose, o ypač šeštadienio simpoziume. Kanados lietuvių kultūros muziejui-archyvui aukoju: \$1.000 – Hamiltono DLK Algirdo Šaulių kuopa, M.A. Garkūnai (Hamilton), V. Pniauskas (Oshawa); \$600 – Vilniaus šaulių rinktinės Kanadoje moteryų sekcija; \$500 – A. Patamsis (Stoney Creek); po \$200 – E. Beršėnas (Hamilton), A. Petraitienė (Hamilton); po \$100 – O. Gaillūnaitė (Toronto), S. Starkutis (Toronto).

Norite susipažinti su savaitraščiu "TĒVISHKĖS ŽIBURIAI"? Atsiųskite savo adresą ir gausite keletą numerių nemokamai.

PRANEŠAME, kad

XXXII Kanados lietuvių dienos

įvyks 1989 metais gegužės 20-21 dienomis,

Londone, Ontario

Prašome tą datą rezervuoti Lietuvių dienoms.

KLB Londono apylinkė

Sąžinės kalinys ir kovotojas už tikinčiųjų teises kun. ALFONSAS SVARINSKAS rugpjūčio 23 d. iš Lietuvos atvyko V. Vokietijon. Šalia — KESTUTIS JOKUBYNAS, su juo kalintas trejus metus Nuotr. M. Šmitienės

Iš lagerių ir kalėjimų į laisvę

(Atkelta iš 1-mo psl.)

ATSRS trijuose lageriuose; 1983. I. 26 — 1988. VII. 12 Uraluose, Permės srityje (trijuose lageriuose). Iš viso 21 metus kentėjau už Tėvynę ir Bažnyčią! Ir dabar vienintelis noras bei gyvenimo prasmė: likusius gyvenimo metus paaukoti už šiuos didžius idealus ir bent šiek tiek paspartinti Tėvynės ir Bažnyčios dvasinį bei fizinį atgimimą.

— Po tokių kančių sveikata turbūt gerokai susilpnėjo?

— Taip, bet dabar pagerėjo. Lietuvoje išbuvau nuo 1988 m. liepos 15 d. iki rugpjūčio 22 d. Į Vakarų išvykau rugpjūčio 23 d. Tėvynė man žingsnių ir pastangas!

— Gerai maistas, vitaminai, arimųjų ir draugų meilė sustiprino fizinę mano jėgą. Pasakytiniuosius metus lageryje išgulėjau ant lygios lentos. O dabar guliu ant minkštos sofos ir nebejauciu skausmo. Vysk. A. Deksnio ir Kauno seminarijos laikų draugo kun. A. Bungos dėka esu viskuo aprūpintas. Gyd. A. Maieris nuodugniai patikrino mano sveikatą ir sudarė galimybę mėnesį nemokamai gydytis ligoninėje. Kai kurių organų jau nebegalima pataisyti; pvz. kairė ausis, sudaužyta per tardymus 1947 m. sausio-kovo mėn., ir dabar smarkiai ūžia. Gydytojui tvirtina, kad sveikatos pilnai pakaks iki mirties. Ašiu! Dievui — dvasia nesulažyta! O tai ir yra svarbiausia žmogaus ir ypač kunigo gyvenime.

— Iki šiol pasakojot apie lageryje gyvenimą. Kaip Jums pavyko išsiveržti iš to gyvenimo, trukusio 21 metus?

— 1987 m. sausio mėnesį išėjo slaptas TSRS aukščiausios tarybos prezidiumo įsakymas dėl disidentų bei sąžinės kalinių paleidimo. Sąlyga — pasirašyti asmenišką pasižadėjimą ateičiai nelaužyti tarybinių įstatymų. Tuo būdu netiesiogiai prisipažįstama, kad iki šiol lauzė tuos įstatymus ir prisipažįsta kaltu. Taigi toks „nekalts“ pareiškimas prilygsta malonės prašymui. Didelė disidentų dalis pasirašė ir jau vasario mėnesį išvažiavo namo. Valdžia paskelbė patenkinti 400 malonės prašymų, o Saugumas galėjo pasiteisinti prieš viešąją pasaulio nuomonę.

— Ar Jūs pasinaudojote minėtu slaptu įsakymu?

— Sausio 28 d. mane ir kun. Sigitą Tamkevičių (kitame lageryje) aplankė Lietuvos KGB prokuroras Jurgis Bakučionis (mano kaltintojas paskutinėme teisme Vilniuje 1983 m.). Mes abu kunigai, nors nebuvo mes susitarę, atsisakėme rašyti bet kokią pareiškimą. Sekančią dieną mane išvežė iš 389/36 lageryje, o kun. Sigitą — iš 389/37 į lageryje ligoninę prie 389/35 lageryje. Mat norėjo mus, prieš vežant į Lietuvą, ligoninės maistu ir poilsiu sustiprinti. Vasario 10 d. išvežė į Permės kalėjimą (etape pirmą kartą po suėmimo sutikau kun. Sigitą). Vasario 12 d. mudu išgabeno keleiviniu lėktuvu į Maskvą, o vakare į Vilnių. Dėl rūko iš Maskvos išskridome kelio valandom vėliau ir Vilniuje buvom vasario 13 d. apie 1.30 v. ryto. Kun. Sigitas Vil-

nių paliko kovo 28 d., o aš — kovo 29 d. Jį išgabeno į Mordoviją, o mane į jo buvusį lageryje 389/37, kuriame ir drausmė švelnesnė, ir gyvenimo sąlygos geresnės.

— Taigi Vilniuje išbuvote net ketelį savaitę. Ką gi veikėte per tą laiką? Ar nebuvo pastangų jus išlaisvinti?

— Per tą laiką Vilniaus kalėjime turėjau šešis susitikimus su KGB pareigūnais — papulkininkiu Juozu Radzevičiumi, Prano (Bažnyčios reikalams) ir papulki Robertu Naruševičiumi (kalinių ir buvusių kalinių reikalams). Žadėjo laisvę ir vertė rašyti pasižadėjimą nutraukti kovą (!) prieš valdžią. TSRS esanti humaniška ir viską dovanos. Man pasiūlyta laisvė gana ribota: gyvenisui pas brolių Kadrėnų k. (netoli Vidiškių), lankysiu Vidiškių šventovę. Tik tiek. Viduklėn grįžti negalėsiu, nes ten „blogi“ žmonės... Taigi laisvė gana ribota, o kaina didelė.

— Kokia buvo Jūsų reakcija į tokį pasiūlymą?

— Sveikata buvo pašlijus. Reikėjo ieškoti išeities. Na, ir juokais pasakiau: „Jūs man nusibodot ir aš Jums. Todėl noriu išvažiuoti į Belgiją“. Tada saugumiečiai nustebe paklausė: „Kodėl į Belgiją, o ne Italiją ar Vokietiją?“ Kai pareiškiau, kad negaliu pasakyti, jie paklausė: „O ką pažįsti Belgijoje?“ „Briuselio kardinolą“ — atsakiau. „O iš kur jį pažįsti?“ „Negaliu pasakyti...“ Ir taip saugumiečių galvoje atsirado net du nauji klausimai...

— Ar Lukiškių kalėjime Vilniuje sąlygos buvo geresnės nei Rusijos lageryuose bei kalėjimuose?

— Lukiškių kalėjime sąlygos buvo žymiai geresnės. Tada buvo ankstyvas pavasaris, o Uralų šaltos žiemos buvo jau taip nusibodusios. Be to, leidė mano artimesiems kas mėnesį perduoti man 5 kg. maisto: nuostabių lietuviškų gėrybių — skilandžių, dešrų... 10 rb. pirkti cukraus bei kitų dalykų Saugumo krautuvėje. Atnešdavo man įvairių lietuviškų knygų, kurių negaudavome lageryje. Taigi sąlygos buvo visai pakenčiamos. Pagal to meto kalinio statusą galėjau gauti 5 kg. maisto per istisus metus ir pirkti tik už 8 rb. per mėnesį.

— Kas įvyko toliau, nepavykus deryboms su saugumiečiais? Ar vėl kelionė į lagerys?

— Taip, vėl reikėjo atsivežinti su Vilniumi. Vėlyvą šeštadienio vakarą, pavasario lietuviui lynojant, gabenoma mane iš Lukiškių centrinio kalėjimo drauge su įvairaus plauko vagimis ir tikrais recidivistais. Vėl baidios sąlygos vagonuose ir persiunčiamuose kalėjimuose. Visi baisiai keikiasi, beveik visi rūko „machorką“. Vagių „aristokratija“ — įvairūs jų vadovai kelis kartus per dieną verda „čefirą“ (0,5 litro vandens, 50 gr. arbatžolių; geria iš vieno puodelio mažais gurkšniais). O norint vagonė išvirti „čefirą“, reikia sudeginti beveik visą medvilninį rankšluostį. Kiek dūmų vagonė! Koks kvapas!

— Vagone visi susigrūdė — atsigulti galima tik pagal eilę. Manęs kelyje neapilpė, nes visur sakiusi esąs kunigas ir visur respektavo.

— Kaip atrodė pereinamieji sovietų kalėjimai?

— Pskovo kalėjimas garsus utėlėmis, o Permės — purvu. Ne kuo geresnis ir Jaroslavo kalėjimas. Apie moralinį purvą netenka ir kalbėti. O kad čia patektų „Išsilavinimo teologijos“ autoriai arba Vakarų liberalai! Tada jie suprastų kokią baisią paslaugą daro žmonijai. Jie perša tai, nuo ko milijonai negali išsigelbėti. Čia pabuvoję jie bemačius pasveiktų! Lageryuose sutikau daug įvairių tautų žymių komunistų, kurie išsigydė nuo baidios savo ligos. Uraluose Brandto ir Ed. Kennedy pavarde yra tapusios keiksmažodžiais.

— Ar vėl atsidūrėte lageryje neatėję nauji saugumiečių pasiūlymai dėl išlaisvinimo?

— D. Šeštadienį išėjau iš karantino ir Velykas švėčiau naujame lageryje. Čia jau buvo galima gyventi, nors tuo metu mano sveikata buvo nepavydėtina.

Birželio 4 d. vėl prisistatė KGB pareigūnas iš Vilniaus — papulk. J. Radzevičius, mane lydintis nuo kratos dienos Viduklėje (o gal ir anksčiau, tik aš su juo nebuvau susidūręs). Jis pareiškė, kad amnestija manęs nelies (toji amnestija spaudoje buvo paskelbta tik birželio 18 d.). Tuo metu apie amnestiją niekas nekalbėjo. J. Radzevičius sakė, kad galiu parašyti laišką lietuvių išeivijai ir paprašyti iškvietimo apsigyventi užsienyje. Ir taip atsirado dilema: sėdėti dar pusantros metų lageryje ir tremytėje ir Vakarų? Paaškinau, kad pažįstu daug užsienyje gyvenančių, bet neturiu adresu. Po dviejų valandų minėtasis saugumietis pristatė adresus prel. Pauliaus Jatulio ir kun. (dabar prelado) Jono Petrošiaus. Tada parašiau laišką J. E. arkiv. L. Poviloniui ir paprašiau, kad važiuodamas į Romą pats arba per vysk. Antaną Vaičių perduotų mano laiškus minėtiems asmenims. Vėliau iš KGB sužinojau, kad jie patys tuos laiškus išsiuntė.

— Ar į tuos laiškus iš užsienio kas nors atsiliepė?

— 1988 m. balandžio 4 d. kun. Sigitas ir aš gavome vyskupo laiškus su kvietimu atvykti į Augsburgą (V. Vokietijoje). Laiškai buvo rašyti 1987 m. gruodžio 15 d., o mus pasiekė tik po 4 mėnesių. Lageryje mums ir visiems tai buvo staigmena, nes tai buvo pirmieji laiškai tiesiai iš užsienio.

1988 m. balandžio 29-30 d. d. vėl mus abu aplankė minėtasis Saugumo pareigūnas iš Vilniaus (nuo Kalėdų iki gegužės 18 d. buvome drauge su kun. Sigitu). Paaškinėjo, kad kovo 17 d. vysk. J. Stimpfle parašė laišką vilniškei „Tiesai“ ir jame prašė paskelbti tą laišką, klausiantį, kodėl manęs nepaleidžia. Pasirodo, vyskupas buvo parašęs net du laiškus, o aš gavau tik vieną — paskutinį. Saugumietis paaškinėjo, kad gautąjį mano laišką laikys iškvietimu. Tada parašiau rašką So-

liu, draugai ir ketetas Maskvos disidentų. Maskvos orauostyje taip pat plevėsavo Lietuvos trispalvė ir Vatikano vėliava. Turbūt pirmą kartą. Ir niekas netrukė!

— O kaip pasielgė kun. S. Tamkevičius, gavęs Augsburguro vyskupo kvietimą?

— Kun. Sigitas išvažiuoti nesirošia, nors jo sveikata gerokai palaužta. Pagal amnestiją jam nubraukė dvejus metus lageryje ir dvejus metus tremties. Taigi šiuo metu jam beliko dveji nepilni metai tremties. Manau, kad dar šiuo metų rudenį jis sugrįš į Tėvynę, nors jam dirbti sąlygos bus labai ir labai sunkios.

— Ar Jums dar ilgai teko laukti išlaisvinimo ir kelionės į Vakarų?

— 1988 m. gegužės 26 d. mane nufotografavo civiliniuose drabužiuose. Birželio 16 d. užpildžiau savo ranka tris anketas užsienio pasui ir vizai gauti. Birželio 26 d. izoliavo mane nuo kitų kalinių. Liepos 11 d. pranešė, kad esu laisvas. Sekančią dieną KGB autovežimiu nuvežė į geležinkelio stotį, nupirko bilietą ir pasakė, kad Maskvoje KGB pareigūnai patitiks mane. Maskvoje dvi paras gyvenau gerame viešbutyje „Rosija“. Ties patys „draugai“ nuvežė į V. Vokietijos pasiuntinybę, bet vizos dar nebuvo ir todėl turėjo išleisti mane į Lietuvą. Priešingu atveju būčiau nematęs Lietuvos. Paaškinėjo, kad mano užsienio pasą sovietai įteikė V. Vokietijos ambasada birželio 9 d., o aukščiausioji taryba pasirašė paleidimo rašką birželio 28 d.

— Kada ir kaip atsiveikite su Lietuva?

— 1988 m. liepos 15 d. vakare pabučiavau Lietuvos žemę Vilniaus orauostyje. Didelė minia su Lietuvos ir Vatikano vėliavomis dalyvavo išleistuvių Mišiose Šv. Teresės šventovėje Vilniuje ir vėliau (rugpjūčio 22 d.) orauostyje. Į Maskvą mane palydėjo 16 asmenų: brolis, sesuo, jų sūnūs ir duktė, bičiū-

liai, draugai ir ketetas Maskvos disidentų. Maskvos orauostyje taip pat plevėsavo Lietuvos trispalvė ir Vatikano vėliava. Turbūt pirmą kartą. Ir niekas netrukė!

— Kas daugiausia padėjo Jums išsiveržti iš sovietinės vergijos ir pasiekti laisvą pasaulį?

— Per istisus 5,5 metų Lietuvoje kunigai atnašavo Mišias už kun. Kastytį Matulionį, kun. Sigitą Tamkevičių ir mane. Žmonės užprašė daug Mišių, meldėsi, pasninkavo ir net badavo. Per 5,5 metų kiekvieno mėnesio 26 (mano suėmimo dieną) Viduklėje tautiečiai rinkdavosi į šventovę ir meldavosi. Kiekvieną kartą atvažiuodavo 2-8 kunigai ir daug tikinčiųjų iš Kauno, Tauragės ir net Šiaulių. Devyni asmenys parašė pareiškimą valdžiai, prašydami priimti juos įkaitais, o mane paleisti. Dvidešimt trys jaunuoliai savo krauju pasirašė rašką, protestuodami prieš kun. Sigitą ir mano suėmimą bei kalinimą. Surinko 110.000 parašų. Daugelis tautiečių ir netautiečių užsienyje taip pat rūpinosi mūsų išlaisvinimu. Dievo planuose veikia tikintieji ir netikintieji. Vyskupo J. Stimpfle žodis buvo svarus, savalakis ir lemiantis. Už tai aš jam nuosirdžiai padėkojau ir lieku skolingas.

— Kaip buvote sutiktas V. Vokietijoje?

— Čia radau mielus savo tautiečius, kurių dalis man buvo pažįstama iš seniau. Prisiglaudžiau vyskupo A. Deksnio rezidencijoje Woerishofene. Rugpjūčio 26 d. pas jį atvažiuoju Augsburguro vyskupas J. Stimpfle, su kuriuo pirmą kartą susitikau ir labai nuosirdžiai padėkojau už jo pagalbą. Išvažiuojant vysk. J. Stimpfle atsklauptė (drauge ir vysk. A. Deksnys bei buvusieji kunigai) ir prašė palaiminimo. O kaip buvo sunku ir nepatogu! Rugpjūčio 30 d. vysk. J. Stimpfle aplankiau Augsburguro ir dar kartą padėkojau. Ten drauge nusifotografavome. Turėjau

trumpą pasikalbėjimą su katalikiškų laikraščių korespondentais.

Augsburgo vyskupas pranešė, kad man mokys tam tikrą pinigų sumą pragyvenimui, pasiūlė savo rūmuose kambarį ir stipendiją 1-2 mėnesiams lankyti vokiečių kalbos kursas.

— Ar daug lietuvių palikote sovietiniuose lageryuose?

— Lageryuose lietuvių liko nebedaug: Jonas Pakuckas (gavo 12 metų už bandymą pereiti Suomijos sieną; po amnestijos jam beliko dveji metai; geras žmogus, sergantis inkstais), Leonas Stonkus (bebaigias), Juozas Steiblyš (abu už lietuvių savisaugos batalionus). Čistopolio kalėjime sėdi labai saunus partizanas Balys Lizūnas (kalėjime 9 metai, po amnestijos dar 3 metai).

Tremtyje: kun. S. Tamkevičius, V. Petkus (jau grįžo Lietuvos, Red.), G. Iešmantas ir B. Gajauskas. P. Gražulis Mordovijoje. Visi jie savo dvasia labai stiprūs. Iešmanto sveikata prastoka. Reikia dėti visas pastangas, kad Balys Gajauskas galėtų išvažiuoti į JAV. Saunus vyras, taurus patriotas, sumušė visus rekordus — atsėdėjo lageryuose 35 metus, tremtyje — 2 (P. Paulaitis išbuvo tik lageryje 35 metus).

— Kokios dabar nuotaikos Lietuvoje?

— Pakilios. Visur ir beveik visose šventovėse plevėsuoja taip brangi tautiečių Lietuvos trispalvė ir Vatikano vėliava. Visur (ir šventovėse) su dideliu pakilimu giedamas Lietuvos himnas ir Maironis. Bet dabartinis atokvėpis, reikia manyti, yra trumpalaikis. Todėl šį laiką reikia nedelsiant išnaudoti sielovados suaktyvinimui, kovai su girtuoklyste ir kitomis nedorybėmis, kurios negailingai ēda tautos dvasią. Dabar reikia kibti į darbą už Tėvynės ir Bažnyčios dvasinį atgimimą. Gaila tik tai, kad Lietuvoje dabar yra mažai aktyvių kunigų. Visi

per daug išgąsdinti ir bijo aukos. Tikinčioji tauta betgi ir toliau meldžiasi, pasninkauja ir net badauja, pasirošusi laisvės ir gyvybės aukai. Aš pats pažadėjau savo parapijiečiams grįžti ketvirtą kartą ir daugiau nebeišvažiuoti. Ir toliau pasilieku Viduklės klebonu, nors esu sukliudytas eiti pareigas savo parapijoje.

— Lietuva pagaliau gavo kardinolą. Su kokiomis nuotaikomis pasitikio jį pavergtieji mūsų tautiečiai?

— Lietuva džiaugiasi naujuoju kardinolu Vincentu Sladkevičiumi. Yra betgi ir tokių, kurie sąmoningai ar nesąmoningai stengiasi jį diskredituoti. Manau, kunigai jį gins.

— Kaip vertinate Lietuvos persitvarkymo sąjūdį?

— Kol kas šis sąjūdis — sveikintinas reiškinys. Inteligentai pradėdo. Geriau vėliau negu niekad. Dieve, jiems padėk! Su keletu jų iš Vilniaus ir Kauno buvau susitikęs. Jie — ne prieš Bažnyčią, bet su Bažnyčia. Dabar ir pastaroji Lietuvoje turėtų parodyti daugiau ryžto.

— Kokie Jūsų planai dabar, pasiekti laisvąjį pasaulį?

— Visų pirma išmokti vokiečių kalbą, pabūti bent mėnesį ar pusantro sanatorijoje bei pilnai sustiprėti fiziškai, bent mėnesį pagyventi Šv. Žemėje ir tada ten, kur Dievas pašauks. Norėčiau aplankyti lietuvių gyvenvietes, ypač JAV-se ir Kanadoje. Daug priklausys nuo to, kaip susitvarkys materialinis mano gyvenimas. Dabar kol kas esu vysk. A. Deksnio sveičias ir pilnai naudojuosi gera ju širdimi. Labai norėčiau Lietuvos ir lageryje gyvenimo patirtį perduoti lietuvių jaunimui svetur.

Iki malonaus pasimatymo! Tegul Dievas laimina Jūsų ir visų brolių bei sesių Kanadoje ir JAV-se darbus bei siekius.

Nevėluokit! Kanados taupymo lakštai turi ankstyvesnę datą

Šiais metais Kanados taupymo lakštų pardavimo laikotarpis ankstyvesnis — nuo spalio 20 iki lapkričio 1 d. Nusipirkite naujuosius lakštus kur tik laikote pinigus ar investuojate iki spalio 20 d. Datuoti savo mokesčius galite lapkričio 1 d. data, kai naujieji lakštai pradeda nešti nuosimčius.

Saugu ir patikima. Kanados taupymo lakštai yra pilnai garantuoti Kanados valdžios ir jų vertė niekada nekrinta.

Paverčiami pinigais bet kada. Kanados taupymo lakštai gali būti paversti pinigais kiekvienu metu. Jūsų pinigai gali būti jūsų rankose kada tik jų reikia.

Nuosimtis pranešamas vidury spalio mėnesio. Naujosios lakštų serijos nuosimtis ir pirkimo kiekis bus pranešti vidury spalio mėnesio. Detalės bus prieinamos kiekvienoje vietoje, kur parduodami Kanados taupymo lakštai.

Nevėluokite! Atsiminkite, kad lapkričio pirmoji yra paskutinė diena kada galite pirkti naujuosius lakštus savikaina. Lakštai gali būti išimti iš pardavimo rinkos bet koku metu.

Canada Savings Bonds
Les Obligations d'épargne du Canada

Canada

PRISIKĖLIMO

PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind. 8 1/4%	Asmeninės paskolas
180-185 d. term. ind. 8 1/2%	nuo 11 %
1 metų term. indėlius 8 1/2%	Sutarties paskolas
2 metų term. indėlius 8 3/4%	nuo 11 %
3 metų term. indėlius 9 %	Nekilin. turto paskolas:
1 metų GIC-met. palūk. ... 10 %	Su nekeičiamu nuošimčiu
2 metų GIC-met. palūk. ... 10 %	1 metų 11 1/4%
3 metų GIC-met. palūk. ... 10 %	2 metų 11 1/2%
1 metų GIC-mėn. palūk. 9 %	3 metų 11 3/4%
RRSP ir RRRIF (pensijos) .. 8 %	Su keičiamu nuošimčiu
RRSP-1 metų term. ind. ... 10 %	1, 2 ir 3 metų 10 1/4%
RRSP-2 metų term. ind. ... 10 %	
RRSP-3 metų term. ind. ... 10 %	Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki \$15,000 ir narių gyvybę iki \$2,000 už santaupas laikomas šėru, čekių ir taupymo sąskaitose.
Specialią taup. s-ą 8 %	
Taupomąją sąskaitą 6 %	
Kasd. pal. taupymo sąsk. ... 8 %	
Kasd. pal. čekių sąsk. iki ... 5 3/4%	

AKTYVAI virš 38 milijonų dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir 2239 Bloor Street West. Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

LIEUVIO SAVININKO VAISTINĖ MARGIS DRUG STORE
JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944
PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS
PENSININKAMS 15% NUOLAIDA NUO VISKO (ISSKYRUS CIGARETES)
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS SKAITYTUVĄ (KOMPIUTERĮ).

A.P. GOMES 1567 Dundas St. W. Toronto, Ontario
Telefonai: 531-1191 namų 537-2291
Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę visada Jums sąžiningai patarnaus
Antanas Bliūdžius

AUTOMOTIVE FIBER AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.
Savininkas – **RICARDAS KYBARTAS**, 22 BELVIA ROAD, Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

Kokia jūsų namo vertė?
Skambinkite dar šiandien dėl nemokamo jūsų namo įkainojimo.
ANTANAS GENYS
an independent member broker
RE/MAX professionals inc. Realtor
1 east mall crescent etobicoke, ontario M9B 6G8 232-9000 res: 231-2839

P. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS 2537 Wharton Glen Ave., Mississauga, L4X 2A8, telefonas 279-4371
Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukli kairėn prie pirmųjų šviessų (1 pietus) Wharton Way.
Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniškus pataisymus.
Savininkas **J. Tamošiūnas**

Greitas ir tikslus patarnavimas!
DRAUDA
gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos
Juozas Eimis Ramas Tel. 364-5081, namų 766-5857
Allstate Simpson's, 176 Yonge St., Toronto, Ont., M5C 2L7 (Queen & Yonge)
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju i namus

SPORTAS

Redaguoja **SIGITAS KRAŠAUSKAS**, 32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5, telefonas (416) 766-5367

Pranešimas iš Austrijos "Žalgiris" laimi

K. BARONAS

Vykdamas atostogų Italijoje, kelias dienas praleidau Austrijoje, norėdamas televizijoje stebėti Europos futbolo taurės rungtynes tarp Vilniaus "Žalgirio" ir Vienos "Austria" komandų. Vėly vakarą – net 11 val. 35 min. perdavė austrai iš Gedimino miesto šių rungtynių ištrauką. Tačiau jos buvo vertos dėmesio, kadangi supažindino šios vidurio Europos valstybės gyventojus su lietuvišku sportu, o aš – pirmą kartą, kad ir televizijoje, pamačiau "Žalgirio" vienuolikę.

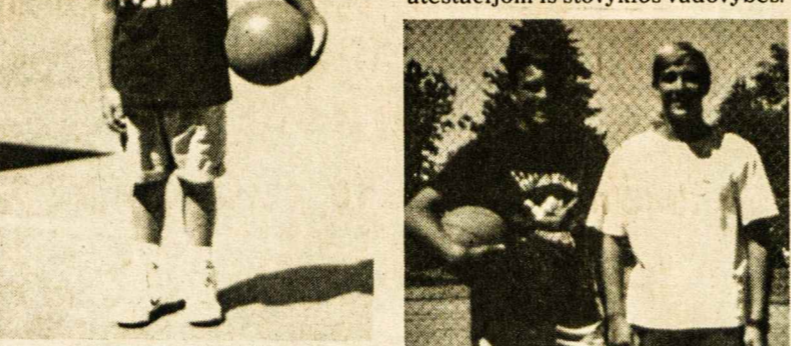
Rungtynių pradžioje "Žalgirio" komandos kapitonas Sukristovas (Europos futbolo pirmenybėse Sov. Sąjungos rinktinėje jis buvo įrašytas atsarginiu "Sukristov") pasikeičia klubo vėliavėle su austru kapitonu, o kelios mergaitės, apsiręsusios tautiniais rūbais, įteikia gėles. Teisėjai buvo danai.

Komentatoriai sako, kad "Žalgiris" neatstovauja sovietinei futbolo mokyklai, bet yra pirmes skandinaviską – švediską sistemą, tad labai dažnai lietuviai futbolininkai yra vadinami švedais. Beto, Lietuvos respublika guli į rytus nuo Švedijos. Komentatoriai puikiai ištaria lietuviškas pavardes, "sulietuvindamas" net Narbekovą ir Sukristovą.

Austras išskiria "7" nr. labai pavojingą blondiną Baranauską. Jis sako, kad lietuviškos pavardės jam primena graikiškas, kadangi "in Vilna" kalbama lietuviškai. Gal blogai išgirdau, tačiau jis taip pat pareiškė, kad lietuvių kalba yra indogermaniška! ar priklauso indoeuropiečių grupei. Teatleidžia skaitojai, mano neapdairu.

Austras išskiria "7" nr. labai pavojingą blondiną Baranauską. Jis sako, kad lietuviškos pavardės jam primena graikiškas, kadangi "in Vilna" kalbama lietuviškai. Gal blogai išgirdau, tačiau jis taip pat pareiškė, kad lietuvių kalba yra indogermaniška! ar priklauso indoeuropiečių grupei. Teatleidžia skaitojai, mano neapdairu.

Šiuo metų Mykolas žaidžia St. Michael gimnazijos jaunių komandoje. Andrius pradėjo lankyti Michael Power gimnaziją ir žaidžia už jaunius taip pat. Kristoforas (12 metų amžiaus) taip pat padarė pažangą. Visi trys vaikinai grįžo namo patenkinti ir su labai gerom atestacijom iš stovyklos vadovybės.

KRISTOFORAS KRAŠAUSKAS-TYLER

Toronto "Aušros" jaunieji krepšininkai Mykolas Šileika, Andrius ir Kristoforas Krašauskai-Tylers rugpjūčio mėnesį dvi savaites lankė ir mokėsi krepšinio žaidimo Olympia stovykloje prie Huntsvilles. Ši stovykla jau 20 metų veikia ir Kanadoje laikoma viena iš geriausių. Įrengimai modernūs – 12 aikštelių, 4-rios krepšinio salės, sportininkams gventi ir laisvalaikį praleisti patogumai.

Dienos programą sudarydavo 6 valandų treniravimas, laisvalaikio metu būdavo rodomos filmai apie krepšinį. Tarp eilės trenierių buvo profesionalas Walter Davis, kuris žaidžia už Denver Nuggets ir keli žaidėjai iš Kanados olimpinės rinktinės. Daug gerų krepšininkų išaugo, kurie lankė šią mokyklą, tarp jų ir lietuviai broliai Leonas ir Jurgis Rautišai. Mykolas (6'2" – 15 metų amžiaus) buvo išrinktas geriausiu žaidėju komandos, kurioje žaidė gnyne, o Andrius (6'4" – 14 m.a.) komanda laimėjo stovyklos čempionatą.

ANDRIUS KRAŠAUSKAS-TYLER (kaireje) ir **MYKOLAS ŠILEIKA**

Sean Burke, ledo ritulio kylanti žvaigždė, vartininkas, daug dėmesio į save atkreipęs paskutiniųjų metų sezono, pasirašė sutartį su profesionaliais New Jersey Devils. Jis žaidė Kanados olimpinėje ledo ritulio rinktinėje, kuri 1987 Meksikoje pasaulio pirmenybėse laimėjo aukso medalį, baigėme nu-galėjusi Sovietų rinktinę. Sean Burke yra lietuvių kilmės. Jo motina Salomėja Simonaitytė gyvena Toronto.

Turner & Porter laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave., Toronto 3, Ont. Tel. 533-7954

TEL. ČIAUŠI: 210 Hurontario St. 279-7443
RONCESVALLES CHAPEL: 436 Roncesvalles Ave. 533-7954
VOKER CHAPEL: 2377 Bloor St. W. 747-3153

Ateitininkų žinios

Rugsėjo 26, Prisikėlimo par-patalpse įvyko buvusių ir naujų kuopų vadovų pasitarimas. Nustatytos svarbesniųjų renginių datos bei bendrosios veiklos gairės.

Jaunųjų globėjos yra: Gabija Petrauskienė, Birutė Staškevičiūtė, Nijolė Tamulaitienė ir seselė Teresėlė. Visas informacijas teikia N. Tamulaitienė – tel. 239-6189.

Jaunius globos Laima Underienė tel. 536-8388 ir Julija Adamonytė tel. 763-4013. Jaunių susirinkimai bus kas antrą šeštadienį po lietuviškos mokyklos pamokų.

Moksleivių globėjai: Antanas Rašymas tel. 233-7757 ir Zita Prakapaitė.

Studentai jau išsirinko naują valdybą: Indrė Čuplinskaitė – pirm., Dana Grajauskaitė – vice-pirm., Algis Ankus – išdininikas, Onutė Žukauskaitė – korespondentė, Leta Vaitonytė ir Edis Macijauskas – apilinkraščių redaktoriai.

Visiems globėjams ir valdybų nariams linkiu sėkmingos veiklos, kurios pagrindas – "Visa atnaujinti Kristuje".

Vasaros metu buvo atremontuotas ateitininkų kambarys. Padarytos spintos, lentynos, įdėtas kilimas, įsigyti baldai. Visiems prisidėjusiems darbu ir rūpesiu prie remonto nuoširdus ačiū.

Norintieji išjungti į ateitininkų organizaciją prašomi kreiptis į kuopų globėjus. Organizacija padeda jaunuoliui formuoti krikščionišką asmenybę ir tautinę sąmonę, kurią reikia ugdyti nuo jaunojiu dienu, jeigu norime išlaikyti aktyvią lietuvišką parapiją ir veiksmingą lietuvišką bendruomenę.

Giliai užjaučiame tėvų komiteto narę B. Prakapienę, kurios mamytė mirė Lenkijoje, O.G.

Ateitininkų federacijos vado, tarybos ir revizijos komisijos rinkimai. Balsavimo lapai registruotiems ateitininkams bus išsiųsti apie spalio 3 d. Pabalavus, prašom balsavimo lapus sugrąžinti, kaip galima greičiau, bet ne vėliau kaip spalio 31 d. Vokai gauti po spalio 31 dienos nebus užskaitomi. Ateitininkai nepriklausia vienam, prašom skubiai pranešti savo adresus rinkimų komisijai.

Ateitininkų federacijos tarybos rinkimų komisija, 2945 Forest Lane, Willoughby Hills, OH 44094

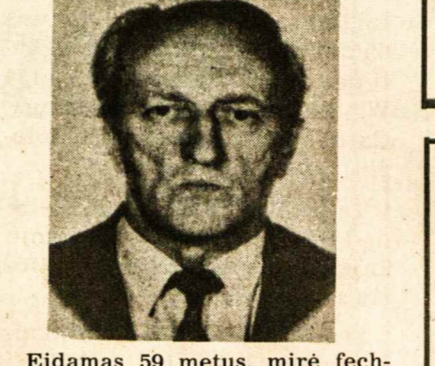
Skautų veikla

• Artėja LS sąjungos 70 metų sukakties minėjimas šventė, kurią Toronto skautija švės lapkričio 5-6 d.d. su aukštais sąjungos svečiais. Programoje: šeštadienį skautininkų-kijų arbatėlė su diskusijomis, jaunimui Prisikėlimo parapijos Parodų salėje pasilinksminimas. Sekmadienį 10.15 v.r. Mišios, per kurias giedos "Volungės" choras, vadovaujamas muz. D. Viskontienės. Po Mišių visi skautai-tės, jų tėveliai vyksta į Lietuvos namus, kur tėvų komiteto bus paruošti užkandžiai. Pirmą valandą prasidės iškilminga sueiga, antrą valandą – koncertas. Programa bus nauja ir įdomi ne tik skautams-tėms, jų tėveliams, bet visiems lietuviams svečiams.

• Toronto jūros skautai ieško vietos laikyti laivui. Jeigu kas ją turėtų ar žinotų, prašome skambinti V. Keturakiui tel. 651-1239.

• VII-toj tautinėj stovykloj "Lietuva" 7 d. šeiminkavo R. Paulauskaitė, 3 d. talkino J. Batraks. Be to, jis reprezentavo latvių skautus, per iškilmingą lauzą pravedė gitarą pritariant įdomią latvišką dainą M.

Iš Lietuvos spaudos

Eidamas 59 metus, mirė fechtavimo sporto šakos Lietuvoje pradininkas Vytautas Antanas Macijauskas. 1952 m. baigęs Kauno Politechnikos institutą, dirbo įvairiose statybos organizacijose. Dar vaikystėje pradėjęs sportą, buvo pasirinkęs fechtavimą. Jis daug kartų buvo Lietuvos čempionu. 1953 m. atstovaudamas LTSR rinktinėi, iškovojo Tarybų Sąjungai čempiono aukso medalį. Baigęs sportuoti, V. A. Macijauskas aktyviai įsijungė į Lietuvos fechtavimo federacijos organizacinę veiklą. Ilgus metus buvo šios federacijos prezidentu pirmininku.

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA :	IMA :
8 1/4% už 90 dienų term. indėl.	už asmenines paskolas nuo 11 %
8 1/2% už 6 mėn. term. indėlius	už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):
8 1/2% už 1 m. term. indėlius	su nekeičiamu nuošimčiu
8 3/4% už 2 m. term. indėlius	1 metų 11 1/4%
9 % už 3 m. term. indėlius	2 metų 11 1/2%
9 % už 1 m. GIC mėn. palūkanas	3 metų 11 3/4% (fixed rate)
10 % už 1 m. GIC invest. pažym.	su keičiamu nuošimčiu
10 % už 2 m. GIC invest. pažym.	1, 2 ar 3 metų 10 1/4% (variable rate)
10 % už 3 m. GIC invest. pažym.	
8 % už pensijų planą (variable rate)	
10 % už 1 m. term. pensijų planą	
10 % už 2 m. term. pensijų planą	
10 % už 3 m. term. pensijų planą	
8 % už pensijų fondą – RRRIF (variable rate)	
6 % už taupymo s-tas	
5 3/4-7% kasd. palūkanų sąskaita	
8 % virš \$10,000 kasd. pal. sąsk.	
5 3/4% už kasd. pal. čekių sąsk.	

AKTYVAI virš 66 milijonų dolerių

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$15,000. Nemo-kamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pinigines perlaidos, kelionės čekiai (American Express).

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8 v. vakaro; šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)
BŪSTINĖ: Lietuvių Namai – 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6
Telefonas 532-1149

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.

121 Willowdale Ave., Suite 106, Willowdale, Ont. M2N 6A3.
Telefonai: 225-5699 arba 489-1543
Nekilnojamo turto įstaiga, tarnaujanti tautiečiams nuo 1951 metų. Lietuviams nuolaida namo pardavimo atveju.
Alfonsas Garbenis, sn. (tėvas) ir Alfonsas Garbenis, jn. (sūnus) – savininkai
Namų įkainojimo skyrius
HURONIA PROPERTIES APPRAISALS LIMITED
25 Pineneedle Dr. P. O. 174, Aurora, Ontario L4G 3H3
Telefonas (Toronto linija) 773-6480
ALFONSAS W. GARBENIS, jn., B. Econ. CRA, SRA, kvalifikuotas įkainotjas nuosavybių – mirtgčių, palikimų, investicijų, (V. Day Capital Gains) ir patarėjas kituose nekilnojamo turto reikaluose.

KINGSWAY NATIONAL REAL ESTATE LTD., REALTOR,

1614 Bloor St. West, Toronto, M6P 1A7
(Arti Toronto Lietuvių namų)

PERKANT – PARDUODANT NAMĄ AR KOKIĄ NEKILNOJAMĄ NUOSAVYBĘ, VISADA JUMS SAŽINGAI IR DRAUGIŠKAI PATARNAUS STASYS JOKUBAITIS.
30 metų patirtis vakarų Toronto ir High Parko rajonuose.
Tel. 535-2331 arba 537-2869

RE/MAX renown realty Ltd., realtor an independent member broker
daiva t. dalinda, B.A. associate broker
4887 dundas street west islington, ontario M9A 1B2 res: 767-0999
232-2322
DEŠIMTIES METŲ PATYRIMAS
NEMOKAMAS NAMO ĮKAINOJIMAS

Sąžiningas, konfidencialus patarnavimas
Parduodant, perkant ar tik norint informaciją apie nekilnojamas nuosavybes prašom man paskambinti
Justinas Raškauskas
624-6336 namų 897-0068
ALLAN BROWN REAL ESTATE (Ont.) LTD., REALTOR Toronto & Mississauga Real Estate Board 4078 Dixie Rd., Mississauga, Ont. L4W 1M4

TOTAL TRADES RENOVATING
151 Carlingview Dr., Unit 5, Rexdale, Ontario
• atlieku visus elektrinius darbus – namų, įstaigų, (monių)
• parduodu ir įrengiu namų šildymo ir vėsinimo sistemas
• įrengiu aliumininius gaminius – lauko sienas, langus, duris, veidrodžius
• atlieku pagrindinius namų remontus – prausyklų, rūšių, padidinu namus, verandas
• uždengiu naujus stogus, išlieju (važiuojamus) (driveways)
Bob (Gintas) Artickonis 674-1068

(Atkelta iš 1-mo psl.)
nas — tik du bronzos medaliaus. C. Lewis dabar tapo pirmuoju sportininku, antrą kartą laimėjusiu olimpiados aukso medaliu 100 m bėgime. Jis taipgi gali pakartoti ir kitus tris Los Angeles olimpiadoje pasiektus laimėjimus.

Kanados sporto ministeris Jean Charest pranešė, kad B. Johnsonui visam laikui atimama teisė būti Kanados sportininkų rinktinėje, atstovai Kanadai sporto žaidynėse. Esą tokia bausmė gresia kiekvienam kanadiečiui sportininkui, pažeidusiam olimpiados taisykles steroidų vartojimu. J. Charest betgi pažadėjo prarasti atskirus pačių kanadiečių tyrimus, kai pasibaigs olimpiada Seule. Tarptautinė sporto federacija uždraudė B. Johnsono dalyvavimą varžybose dvejų metų laikotarpiui. Kanadiečius bene labiausiai suerzino iš Seulo Toronto grįžusio B. Johnsono visišką jų sutinkančių žurnalistų ignoravimas, neatsakymas į visiemis labiausiai rūpinti klausimą, ar jis tikrai vartojo steroidus. Šiandien daug kas pagrindiniu kaltininku yra linkęs laikyti dolerių vaikymąsi. Žymiesiems sportininkams už reklamas yra siūlomi milijonai dolerių. Ir B. Johnsonas dar prieš olimpiadą buvo pasirašęs milijonus dolerių siekiančias sutartis. Jis ir jo varžovas C. Lewis gaudavo dešimtis tūkstančių dolerių už bėgimo varžybas, sutraukian-

čias gausias žiūrovų minias. Olimpiadon, kuri lig šiol būdavo laikoma tik mėgėjiško sporto žaidynėmis, dabar jau įsijungia profesionaliais sportininkais tapę turtingi varžovai. Jie žūtbutinėmis priemonėmis siekia olimpinių medalių, dar labiau padidinsiančių jų pajamas. Laimėjimams pasiekti vartojami visokie vaistai ir narkotikai, tik ne visi tokie sportininkai yra susekami ir išaiškinami. Ir pats B. Johnsonas aštuonius kartus turėjo šlapimo tyrimus, neradusius steroidų žymių, kurias tik dabar užtikro patobulinta tyrimų technika.

Pasaulinio rekordo ir aukso medalo praradimas B. Johnsonui gali kainuoti \$10-15 milijonų. Firms jau pradėjo atsiskaityti jo paslaugų savo reklamoms. Joms menka nauda iš žymaus sportininko, apkalinto steroidų vartojimu, praradusio pasaulio rekordą ir olimpinių aukso medalių. Turbūt dėl to amerikietis finansinį jo reikalų tvarkytojas Larry Heidebrechtas parūpino specialią sutartį su Hamburge leidžiamo žurnalo "Der Stern" vyr. red. M. Juergsu. Pagal tą sutartį vokiečių žurnalas įsigyjo teisę pirmas pasaulyje paskelbti pasikalbėjimą su B. Johnsonu apie jam ir Kanadai tragiškus įvykius Seule. Toronto buvo atsiųsti "Stern" žurnalas atstovai Martin Hagele ir Teja Feeler paruošti pasikalbėjimo su B. Johnsonu. Dėl to jis ir vengė atsakymų į Kanados žurnalistų klausimus. Sumos, kuri pažadėta B. Johnsonui, neatskleidžia žurnalo "Stern" vyr. red. M. Jurgs. Mes dar prisimename, kad jis už klastotojų sumanai paruoštą ir jam parduotą A. Hitlerio "dienoraštį" buvo sumokėjęs beveik keturis milijonus dolerių. Vėliau B. Johnsonas pasikalbėjimo su "Stern" atsisakė ir savo nekaltumą teigė dienraštyje "The Toronto Sun".

Dr. Gina J. Ginčauskaitė optometristė

1551 Bloor Street West, Toronto, Ont. M6P 1A5 (prie Lietuvių namų)
Priima pacientus pagal susitarimą
Telefonas 532-7115
Susitarus priima pacientus ir vakarais

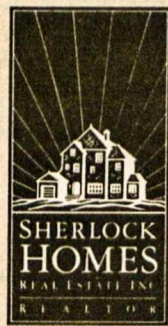
T. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS

1814 Berkel Rd., Mississauga L4X 1M7
Telefonas: 625-0707 Savininkas - Tom Thompson

MARIUS E. RUSINAS, turis septynerių metų patyrimą, patarnauja visose pensijų srityse:

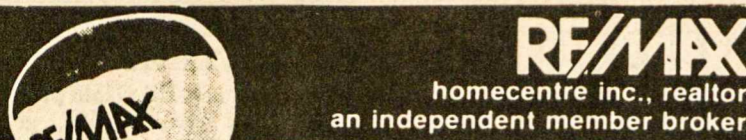
- RRSP - nuo 1 iki 10 metų garantuoti pažymėjimai
- RRIF pensijų fondas
- metinė renta (Annuities) - nuo 5 iki 20 metų išmokos abiem (vyru ir žmonai) arba vienam (kitam mirus)
- įvairūs fondai (Segregated Funds) - gyvybės, sveikatos, grupinė drauda
- atstovaujantis visom gyvybės draudos bendrovėm
- klientų patogumui, susitarus, atvažiuoja į namus

Canada Life Assurance Company
390 Bay St. nr. 600, Toronto M5H 2Y2
Darbo (416) 868-0922, namų (416) 848-0320

Jeį norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informacijų, prašau man paskambinti.

Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.
Lina Kuliavienė tel. 534-7788
431 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario

birute spudas, B.A.
sales representative

Perkant, parduodant ar dėl informacijų skambinkite, mielai patarnausiu

1280 Dundas Street West Toronto, Ontario M6J 1X7
res: 445-9469 **535-2500**

Maloniai kviečiame visus atsilankyti į

SPAUDOS VAKARĄ
savaitraščiui "Nepriklausoma Lietuva" paremti, kuris įvyks

š. m. spalio 22, šeštadienį, 6 v.v., Toronto Lietuvių namuose.
1573 Bloor St. W., Toronto, Ontario.

Programoje:

- solistas V. Verikaitis,
- akompanuoja muz. L. Kanovičienė,
- akordeonistė D. Pargauskaitė,
- Toronto "Gintaro" tautinių šokių grupė, (meninė programa - 7 v.v.)
- Karšti valgiai
- Loterija
- Baras
- Šokiams gros orkestras

Bilietus galima užsisakyti: D. Renkauskas tel. 767-8264, LN popietėse ir prie įėjimo. Rengėjai

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos žinios

Birželio mėnesio gale, Toronto, Kanadoje, įvykusiame Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seime, buvo išrinkta nauja PLB valdyba: Dr. Vytautas Bieliauskas, pirmininkas ir švietimo reikalų vedėjas iš Cincinnati, Ohio; Eugenijus Čuplinskas, pirmininkas vicepirmininkas finansams, Gabija Juozapavičiūtė-Petrauskienė, ryšiams su kraštais ir lietuviška spauda. Algis Juzukonis, informacijai ir ryšiams su kitataučiu spauda, visi iš Toronto, Kanados; Dr. Vytautas Dambra, visuomeniniam reikalams iš Caracas, Venesuelos; Vytautas Gureckas, ryšiams su kitataučiais iš Connecticut, JAV; Raimundas Kudukis, teisininkas reikalams iš Klivlando Ohio; Pasaulio lietuvių jaunimo Sąjungos valdybos pirmininkas ir PLB valdybos narys jaunimo reikalams Alvydas Saplys iš Toronto. Kultūros reikalams kooptuota Irena Lukoševičienė iš Montrealio, Kanados. Išrinktu pakviestas Horacijus Žibas iš Cincinnati, Ohio, JAV.

PLB finansai yra blogeje padėtyje. Valdybos reikalams išdeputuoti apie \$2,100 JAV valiuta. PLB Valdybos išlaidos iki pirmojo

ŠYPSENOS

Nuopelnas
Kartą pas didįjį airių rašytoją ir humoristą, Bernard Shaw, atvyko jaunas vyras ir pasigyrė: - Mečiau mediciną, kad galėčiau pasidaryti rašytoju. Manau, kad tuo būdu geriau patarnausiu žmonijai, - jis pasigyrė.
- Norėdamas žmonijai patarnauti, tamsta neprivalai pasidaryti rašytoju, - atsakė Shaw.
- Kaip tai? Aš visiškai to nesuprantu.
- Tamsta jau geriausiai patarnavai žmonijai, mesdamas mediciną, paaiškino Shaw.

Knygų riškykla "SAMOGITIA" meniškai įriša knygas bei žurnalus
A. Plėnyš
3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8 Tel. (416)625-2412

Century 21 OFFORD REALTY LTD.
Member Broker
38 Hurontario Street, Collingwood, Ont. L9Y 2L6
Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwood apylinkėse kreipkitės į
Angelę Šalvaiytę, B.A., pirkimo ir pardavimo atstovę.
Ji mielai jums patarnaus.
Darbo tel. (705) 445-5640, namų tel. (705) 429-6428.

1988 metų EKSKURSIJOS Į VILNIŲ IR KITUS EUROPOS MIESTUS

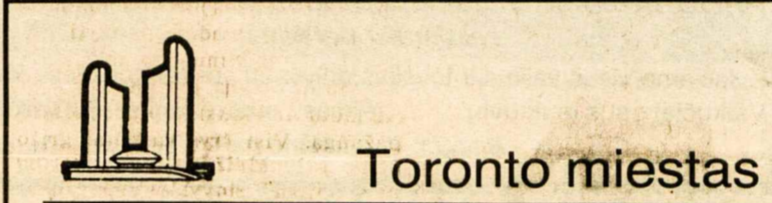
6. Rugsėjo 17-31.	Vilnius 11 d.	\$2284.00 dar yra 3 vietos
7. Rugsėjo 7-21.	Vilnius 11 d.	\$2284.00 dar yra 15 vietų
8. Spalio 10-19.	Vilnius 7 d.	\$1695.00 dar yra 7 vietos

KLM lėktuvai Toronto - Maskva su persėdimu Amsterdame. Patirtis Vilniaus grupių organizavime daugiau 20 metų. Neapsiriks, pasirinksite mano organizuojamas grupes, kurias tvarkau su Inturistu per "Kentours" Toronto nuo 1962 m. Rugsėjo 7-21 grupę numatę lydėti aš pats. Kaip lietuviška patarlė sako: Senas jautis vagos negadina. Jei dar nesate pasinaudoję, pamėginkite - įsitikinsite.

V. BAČĖNAS
KENNEDY TRAVEL BUREAU LTD.
296 Queen St. W., Toronto, Ontario M5V 2A1
Visais kelionių reikalais kreiptis:
V. BAČĖNAS
tel. (416) 593-0600

GEO. H. CREBER MONUMENTS INC.
208 Kingston Rd., Toronto, Ont. M4L 1S7
Raštinės tel. 691-5712 Namų tel. 762-3502
694-1013 Roman Demkiw

Išstatyta 120 paminklų pavyzdžių - didžiausias pasirinkimas Toronto paminklų, sukurtų tautiniais motyvais
Mes parūpinam savo klientams braižinius bei proporcingus pagal mastelį planus patvirtinimui. Projektai ir skulptūros atliekami geriausių mūsų meistru.
Naudojamas geriausias Š. Amerikos ir importuotas granitas. Užsakymai priimami bronzos ir granito plokštėms, keramikos ir porceliano paveikslams, įrašams kapinėse, bronzos statuloms ir lemputėms.
Varžytinių kainos - visų projektų meistriškumas garantuotas.

Toronto miestas Atmatų išvežimo tvarkaraštis
1988 metų spalio 10, pirmadienį, Padėkos diena

1988 m. spalio 10, pirmadienį, atmatos nebus išvežamos.
Reguliarus pirmadienio (spalio 10 d.) atmatų išvežimas bus atliktas spalio 11, antradienį.
Reguliarus antradienio (spalio 11 d.) atmatų išvežimas bus atliktas spalio 12, trečiadienį.
Spalio 12, trečiadienį, nebus išvežami nei laikraščiai, nei kiti sunkūs daiktai.
Palaikykite laikraščius ir sunkius daiktus išvežimui trečiadienį - spalio 19.
PRAŠOME NEDĖTI STIKLINIŲ ŠUKIŲ AR KITOKIŲ AŠTRIŲ DAIKTŲ Į PLASTIKINIUS MAIŠUS
Toronto miesto atmatų išskirstymo programa. Atkreipkite dėmesį, spalio mėnesį prieš jūsų namų atveš melyną dėžę atmatų išskirstymui.
R. M. BREMNER, P. Eng., F.I.C.E.
viešųjų darbų viršininkas

Advokatė JOANA E. KURAS, LL.B.
kartu su advokatu Petru Šimonėliu perėmė a.a. advokato Algio Puterio bylas ir testamentus
3425 Dundas St. W., Suite 200 prie Windermere Ave., Toronto, Ontario M6S 2S4
Telefonas (416) 763-3362

Advokatas ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.
2 Jane St., Suite 500 Telefonai:
Bloor ir Jane gatvių kampas įstaigos (416)762-7393
Toronto, Ontario M6S 4W3 namų 233-0303

Advokatas VIKTORAS E. RUDINSKAS, B.C.L., LL.B., M.B.A.
Ontario ir Kvebeko teisininkų organizacijų narys, dirba firmoje advokatų Anderson, Sinclair, Walters, Shaw a. Mooney. Barristers and Solicitors. Patent a. Trade Mark Agents
Toronto: Suite 209, 3416 Dundas St. W., Toronto, Ontario M6S 2S1 767-2127
Mississauga: Suite 200, Plaza One, 2000 Argenta Road, Mississauga, Ontario, L5N 1P7, 821-8522 TELEX: 06-960168

Advokatas PETRAS K. ŠIMONĖLIS, B.A. M.L.S. LL.B.
kartu su advokate Joana Kuraitė perėmė a.a. advokato Algio Puterio bylas ir testamentus
3425 Dundas St. W., Suite 200 Telefonai:
prie Windermere Ave. įstaigos (416)763-3362
Toronto, Ontario M6S 2S4 namų 621-2136

Vaidotas Jonynas, M.B.A., C.F.A.
Telefonas (416) 864-2734
• Turi daugiau kaip 10 metų patyrimo investicijų srityje
• Aukso kasyklų analizuotojas
• Asmeniškai pataria apie "T-Bills", "Canada Savings Bonds", RRSPs, "Mutual funds"
• Sąžiningai patarnauja lietuviškai arba angliškai
Moss, Lawson & Co. Limited
48 Yonge Street, Toronto, Ont. M5E 1G7

RE/MAX west realty inc., realtor an independent member broker
Juozas (Joseph) Norkus
namų pirkimo ir pardavimo atstovas
patarnauja lietuvių kalba
Nemokamas namų įvertinimas
Lietuvių pensininkų namuose "Vilnius" 1-me aukšte.
1700 bloor street west toronto, ontario M6P 4C3 **769-1616**

DRAUDA "ALL THE CHOICE IN THE WORLD"
MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)
Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403 Toronto, Ontario M8Y 1C6
VISŲ RŪSIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS • ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

DRESHER INSURANCE & REAL ESTATE BROKERS
233-3334 - 231-2661 - 231-6226
3830 B Bloor Street West Islington, Ontario M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja - V. DREŠERIS ir RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ
Darbo valandos: 10 v.r. - 7 v.v., šeštadieniais - 10 v.r. - 2 v.p.p.
Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas - greitas ir tikslus!
V. Dauginis - telefonai (416) 533-1121 (416) 822-8480
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *
DRAUDA - INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121

TORONTONT

Anapilio žinios

— Ateinančių sekmadienį Wasagoje baigiasi reguliarios vasaros sezono sekmadieninės pamaldos. Po to Wasagoje pamaldos bus 11 v.r. tikiai pirmajiais mėnesių sekmadieniais ir ypatingomis šventėmis.

— Pakrikštyta: Robert ir Violetos (Melvydaitės) Duz dukrelė Kristalė.

— Susituokė Andrius Bražukas su Ramona Kvedaraitė.

— Klebonas kun. J. Staškus šią savaitę ir ateinančios savaitės pradžioje bus išvykęs atostogų.

— Aukojo Šv. Jono lietuvių kapinėms: \$150 — L. V. Morkūnai; parapijos skoloms numokėti: \$500 — H. Steponaičiai; \$200 — dr. A. S. Pacevičiai; \$100 — A. Melvydas, K. Lukošius, A. Lukošius, dr. A. V. Lukai, B. O. Sergauciai; \$50 — P. V. Dalindos, J. O. Kirvaičiai, P. M. Krilavičiai, A. Pažeriūnas.

— Mišios spalio 9, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. Elena Vasiliauskienę, 11.00 v.r. už parapiją. Wasagoje 11.00 v.r. už a.a. Stasį Jonaitį.

Išganytojo parapijos žinios

— Pamaldos spalio 9 d. bus įprastu laiku 9.45 v.r. Jas laikys kun. Jukka Saarinan anglų kalba.

— Spalio 16 d. 9.45 v.r. pamaldas su šv. Vakariene, laikys Čikagos Tėviškos parapijos klebonas kun. H. Dumpys. Po pamaldų Lietuvių namuose bus Padėkės šventės pietūs.

— Parapijos tarybos posėdis — spalio 26 d., 7.30 v.v., šventovėje.

— Moterų draugijos susirinkimas — lapkričio 6 d. pas Idą Drešeriene, 214 Lloyd Manor Rd., Islington.

Lietuvių namų žinios

— Sekmadienio popietėje dalyvavo 290 asmenų. Svečių knygoje pasirašė: dr. Arūnas Gineitis, Augustas-Anatolijus Jarasevičius, Aldona Valatkienė iš Vilniaus, Algimantas Čitavičius, Stasys ir Stasė Malinauskai iš Kauno, Vytautas Baliukonis, Adelė Vosyliene iš Panevėžio, Elzė Rumševičė, Monika Sinkienė iš Mažeikių, Algis Vasys, Bronė Vasienė iš Bostono, Mass., Stepas Makarevičius iš Naples, Fl., Gailutė Valiulienė iš Čikagos, Juozas Jucina iš Ročesterio.

— LN visuomeninės veiklos komiteto posėdyje buvo apsvaistyta 1988-1989 metų veiklos renginiai. LN tradicinis pobūvis-koncertas įvyks lapkričio 5, šeštadienį, Karaliaus Mindaugo menėje. Programoje: sol. Gina Čapkauskienė, akompanuoja muz. Jonas Govedas.

— A. a. Jono Dambaro atminimui Lietuvių slaugos namams aukoję: \$50 — Barbara Čepkauskienė. Iš viso suaukota a.a. Jono Dambaro atminimui \$825.

— Lietuvių slaugos namams aukoję: \$500 — Izidorius ir Stasė Girdzijauskai; \$240 — Albina Vizgirdaitė-Styrienė iš Hamiltono; \$200 — Antanas, Zuzana ir Nijolė Pusinskai. Iš viso statybos fonde yra \$85,623.84. Aukos priimamos: "Paramoje" sąsk. nr. 8711, Priskėlimo parapijos kooperatyve sąsk. nr. 155332.17, "Talkoje" sąsk. nr. 4259.

RAMI, TVARKINGA Ietuvaitė nuo lapkričio pirmos ieško dviejų miegamųjų buto. Prašome skambinti tel. 534-0149 Toronte.

JIEŠKAU LIETUVĖS moters prižiūrėti vaikučius darbo valandomis. Duodu kambarį su atskira prausykla ir leidžiu naudotis automobiliu. Skambinti tel. 887-1392 Toronte.

FLORIDOJE IŠNUOMOJAMAS atskiras namas su garažu, baldais ir virtuvės indais, 2-jų miegamųjų ir 2-jų prausyklų. Skambinti 1-904-489-9035.

PARDUODAMAS vieno miegamąjo butas New Port Richey, Floridoje. Rami vieta, netoli parduotuvų. Kaina \$23,000. Skambinti tel. 813-845-8919.

GERBIAMA NAŠLIUKĖ PENŠININKĖ! Jeigu esi sveika ir nori linksniau gyventi su lietuviu pensininku — rašyk man! Esu našlys, sveikas, su gera pensija, gerai medžiagiškai bei dviasiskai pasiruošęs toliau gyventi, nors ir gyvenimo tekme dirba pensininkų nenaudai. Paslaptis bus išlaikyta. Rašyti: "Tėviškos žiburį" administracijai, pažymint ant voko "Kauniškiui".

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka stalius, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024 Toronte.

Priskėlimo parapijos žinios

— Spalio mėnuo yra Rožinio mėnuo. Mūsų šventovėje Rožinis kalbamas kasdien 7.40 v.r., o sekmadieniais prieš 8.30 v.r. ir 11.30 v.r. Mišias.

— Ruošiasi tuoktis Dalė Sukauskaitė su James B. Edwards.

— Pakrikštyti: Mykolas-Vaclovas-Juozas, Danos (Vaserytės) ir Roberto Karauskų sūnus; Gintaras-Paul-Algimantas, Snaigės (Valiūnaitės) ir Antano Šileikų sūnus.

— Ateinantis penktadienis mėnesio pirmasis. Pirmasis mėnesio penktadieniai ligoniai ir seneliai namuose ir prieglaudose lankomi su Sakramentais. Taip pat pirmasis mėnesio penktadieniai išpažinčių klausoma prieš kiekvienas Mišias. Šventoji valanda prasideda 7 v.v., o Mišios 7.30 v.v.

— Pirmos Komunijos pasiruošimo pamokos šiais metais vyks mūsų parapijoje sekmadieniais po 10.15 v. Mišiu. Kviečiame tėvelius, kurių vaikučiai jau yra sulaukę 7 metų amžiaus, registruoti juos parapijos raštinėje. Bus mokoma lietuvių ir anglų kalbomis. Pamokos prasidės lapkričio mėnesio pradžioje. Pirmos Komunijos iškilmės mūsų parapijoje bus gegužės 7 d. Pasiruošimas Sutvirtinimo sakramentui prasidės po Naujų metų.

— Pardavinėjami bilietai į parapijos ir jos choro 35 metų sukakties vakarienę, kuri įvyks lapkričio 19 d. parapijos salėje.

— "Šatrijos" ir "Rambyno" skautų tų bendras posėdis, kuriame visų vadovų dalyvavimas būtinas, įvyks šį trečiadienį, spalio 5 d., 7.30 v.v. skautų būkle.

— Parapijai aukoję: \$300 — J. D. Margis; \$250 — P. Šablinskienė; \$200 — A. Karas; \$100 — D. L. Karnis, V. J. Kulikauskai, K. P. Šukevičiai, J. B. Tamulioniai; \$50 — K. Juknevičius, A. Šileika, V. P. Melnykai, E. Walenciej; vyskupo fondai: \$200 prel. dr. J. Tadaraukas; \$100 — S. Pusašskis; \$50 — S. P. Ročiai; "Kretingos" stovyklavietė: \$750 — R. L. ir Stasiukas Kuliavai.

— Mišios spalio 9, sekmadienį, 8.30 v.r. — už a.a. Vaclovą ir Juliją Skrebutečius, 9.20 v.r. — už Petrauskų šeimos gyvus ir mirusius narius, 10.15 v.r. už a.a. Antaną, Rozarą ir Magdaleną Seliokus, už a.a. Povilą Štuopį, 11.30 v.r. — už parapiją, 7 v.v. — už a.a. Moniką Žaliauskiene.

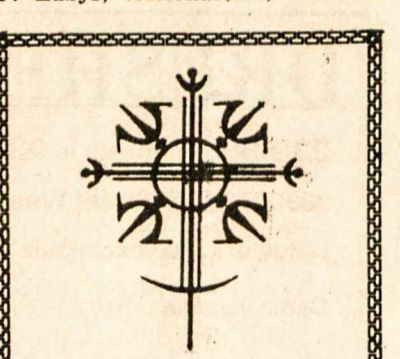
VKL sąjungos valdyba

KLK moterų dr. J. Lietuvos kankinių parapijos skyrus kapinių lankymo proga rengia meno parodą, spalio 30, sekmadienį, Anapilio parodų salėje. Dalyvauja dailininkės Joana Marcinienė ir Rita Kvedariene su savo kūriniais, Teklė Benotienė — su rankdarbiais.

A. a. Juozo Svilo atminimui Balys Kronas Kanados lietuvių fondui aukoję \$100.

Lietuviška baldų dirbtuvė Trout Creek

Daromi nauji minkšti baldai ir apraškiami seni **PIGIA KAINA**. P. Lubys, telefonas (705) 723-5522

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

The Loughheed & Barnard Funeral Home

252 Regent Street South
Sudbury, Ontario P3C 4C8
Telefonas: (705) 673-9595

Spalio 9, sekmadienį, 3 v.p.p., Toronto Lietuvių namuose rengiamas

"VARPO" ŠIMTMEČIO MINĖJIMAS

Paskaitą — "Varpas" ir varpininkai: Šimtmetis kovų už tautos laisvę ir gerovę — skaitys dabartinis "Varpo" redaktorius **A. Kučys** iš Čikagos.

Meninę programą atliks sol. **R. Strimaitis**, sol. **V. Verikaitis** ir pianistė **L. Paulauskaitė-Kanovičienė**. Įėjimas — \$6. Pensininkams ir studentas — \$5.

Visus kviečia dalyvauti —
LN kultūrinė komisija ir Kanados lietuvių žurnalistų sąjunga

KANADOS BALTIEČIŲ FEDERACIJA rengia simpoziumą tema

"Baltiečių veiklos vystymasis Kanados visuomenėje"

1988 m. spalio 16, sekmadienį, 9.30 v.r. iki 3 v.p.p., Tartu College
310 Bloor Street West, Toronto, Ont. (įėjimas iš Madison gatvės)

Dabartiniai įvykiai Baltijos kraštuose reikalauja Kanados baltiečių bendruomenės prisidėjimo prie laisvės kovos. Tam reikalinga naujų kūrybingų veiklos metodų įvairovė srityse. Visa eilė prityrusių veikėjų bei žurnalistų duos pasiūlymų, gairių ir konkrečių nurodymų, kaip priėti prie įtakingų asmenų ir organizacijų, kaip paveikti viešąją nuomonę ir naudotis žinių agentūromis.

Kalbėtojai: David Somerville, National Citizens' Coalition pirm.; Harold Nelson, redaktorius CBC "National News" programos; John P. Gunning, "Juodojo kaspinio" sąjūdžio Toronto apyl. pirm.; Algis Juzukonis, "The Birks Group" firmos pirm.; Nola Crewe, Toronto mokyklų tarybos narė; Ruho Paluoja, Kanados Estų Bendruomenės visuomeninių reikalų vedėjas

Pietų metu kalbės buvęs "The Toronto Sun" ir dabartinis "The Ottawa Sun" dienraščių redaktorius Peter Worthington.

Po simpoziumo bus duodama vaizdinė ir žodinė apžvalga dabartinių įvykių Baltijos kraštuose. Prašom užsiregistruoti iš anksto skambinant į KLB raštinę (416) 533-3292. Įėjimo kaina: \$10 (įskaitant pietus). Visus maloniai kviečia dalyvauti.

Kanados baltiečių federacija

VAIKŲ KAUKIŲ BALIUS

Įvyks spalio 30, sekmadienį, 1 v.p.p., Priskėlimo parapijos didžiojoje salėje

PROGRAMOJE: V. Jankutės-Ross lėlių teatras iš Detroito, žaidimai ir paradai.

Kviečiame visus vaikus ir tėvelius dalyvauti apsiėngusius su kaukėmis. Vaikučiai gaus lauktuvių. Įėjimas: suaugusiems — \$3, vaikams — \$2.

Rengia: Priskėlimo parapijos jaunų šeimų sekcija

OHOSP ONTARIO HOME OWNERSHIP SAVINGS PLAN

Priskėlimo parapijos kredito kooperatyvas Toronte

- * PRANEŠAME, kad nuo š.m. spalio 1 d. mūsų kooperatyvas, norintys susitaupyti ir pirkti pirmąjį namą, atidarė naują taupymo sąskaitą — OHOSP.
- * Tai naujas Ontario provincinės valdžios įstatymu priimtas taupymo planas padėti jaunoms šeimoms įsigyti PIRMAJĮ namą, butą arba kondominiumą.
- * Į šią sąskaitą leidžiama kasmet per 5 metus įnešti po \$2,000 vienam asmeniui, \$4,000 šeimai. Tokiems taupytojams valdžia padės gražindama pajamų mokesčius iki \$500 (šeimai iki \$1,000) metams.
- * Gražinamų pajamų mokesčių sumos dydis priklausys nuo taupytojų metinių pajamų dydžio.
- * Daugiau informaciją Jums gali suteikti vedėjas R. Underys arba jo pavaduotoja R. Norvaišaitė. Mūsų telefonai: 532-3400 arba 532-3414.

Lietuviškos vestuvės.

Ramosn Kvedaraitės ir Andriaus Bražuko sutuoktuvės įvyko 1988 m. spalio 1, šeštadienį, 3.30 v.p.p., Lietuvos kankinių parapijos šventovėje Mississaugoje, dalyvaujant gausiam būriui giminių bei draugų. Vedybų apeigas atliko kun. K. Kaknevičius. Mišijų metu, vargonuojant muz. J. Govedui, giedojo sol. V. Verikaitis. Tuoj po iškilmių Toronto Lietuvių namų Mindaugo menėje vaišės pradėtos lietuvišku papročiu: tėvai A. V. Kvedarai ir R. P. Bražukai pasitiko jaunuosius su druska, duona ir vynu. Lietuvos kankinių parapijos klebonui kun. J. Staškui sukalbėjus maldą visi vaišinosi. Dalyvius su jaunaisiais, jų tėveliais, palyda bei giminėmis supažindino G. Jankaitis. Vestuvės dalyvavo daug tautiečių iš Lietuvos. Jų tarpe P. Bražuko sesuo Leonora ir brolis Justinas, kuris pasveikino jaunuosius bei perdavė linkėjimus nuo visų giminių ešančių tėvynėje. Skanią vakariene paruošė B. Stanulienė su talkininkėmis, o Punksko jaunimas vikriai patarnavo. Gera nuotaika ir tranki šokių muzika truko iki vidurnakčio. Jaunieji povestuvinė kelionėn išvyko į Europą. v.b.

Maloniai kviečiame dalyvauti

dainos vieneto "Svajonių aidai" koncerte,

kuris įvyks spalio 30, sekmadienį, 3 v.p.p., Toronto Lietuvių namuose. Įėjimas — suaugusiems \$10, pensininkams ir studentams \$8.

Kanados lietuvių jaunimo sąjunga

Jau galima įsigyti

VIII-sios tautinių šokių šventės VAIZDAJUOSTĖ

Yra dviejų rūšių: "BETA" ir "VHS". Kaina su persiuntimu Kanadoje — \$53, JAV-se — \$54. Čekius ar pinigines perlaidas siųsti šiuo adresu: **Sventės Video, c/o J. Pleinys, 84 Balsam Ave. S., Hamilton, Ont. L8M 3B3, Canada.** Gavus užsakymus su pinigais, vaizdajuostė bus pasiųsta oro paštu.

MONTREALQUE

"Rūtos" klubas ruošia paskaitą, kurią skaitys Vilijus Pėteraitis spalio 12, trečiadienį, 1 v.p.p. klubo patalpose. Tema: "Baltų kalbų liekanos Vakarų Europoje". Visi montrealiečiai kviečiami pasiklausyti.

Andrius Valevičius spalio pradžioje dalyvaus Romoje Lietuvių katalikų akademijos suvažiavime ir filosofijos sekcijoje skaitys paskaitą "Prof. Antanas Macceina tarp filosofijos ir teologijos".

Jau prasideda AV parapijos kunigų kalėdojimas. Kun. Izidorius Sadauskas lankys Verdune gyvenančius, o klebonas kun. Juozas Aranauskas — toliau už miesto.

"The Gazette" rugsėjo 19 d. laidoje praneša, kad Vilniaus valdžia davė sutikimą statyti paminkliui žuvusiems žydams prisiminti. Tai bus pirmas toks paminklas Sov. Sąjungoje ir bus pastatytas Vilniaus žydų gyventam rajone ateinančių pavasarį. Paminklą puos

kopijos Lietuvoje gimusio Arbit Blato septynių bronzinių bareljėfų, esančių prie Jungtinių Tautų pastato Niujorke.

Šv. Kazimiero parapija spalio 23, sekmadienį, po pamaldų rengia tradicinius grybų pietus. Bilietus platina parapijos komiteto nariai.

Angelės ir Vytauto Ptašinskų sūnelis pakrikštytas Sebastian-Albinas-Philip vardais.

A. a. Elena (Sniezyk) Vitienė, 73 m. amžiaus, palaidota iš AV šventovės rugsėjo 16 d. Notre Dame des Neiges kapinėse. Liūdi dukra ir sūnus su šeimomis bei giminėmis.

A. a. Judy (Stanulytė) Simpson, 45 m. amžiaus, mirė rugsėjo 19 d. Per gedulingas pamaldas AV šventovėje giedojo Montrealio mergaičių choras "Pavasaris", kurio choriste yra vilonės duklė. Palaidota rugsėjo 21 d. Notre Dame des Neiges kapinėse. Liūdi vyras, duklė, du sūnūs ir kiti giminės. B.S.

Greitas ir tikslus patarnavimas

Tel. Bus.: 722-3545 **PETRAS ADAMONIS**
Res.: 256-5355 C. I. B.
GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

"LITAS" SEKMADIENIAIS NEBEDIRBS

Gaila, bet dėl centrinio kompiuterio neveikimo ir bankinio saugumo "Litas" sekmadieniais nebedirbs.

Įvedus kompiuterius, mes bandėme išlaikyti įprastą tvarką ir dirbti sekmadieniais. Sekmadienį darbai vis sunkėjo ir teko daugiau rizikuoti, nes turėjome išduoti pinigų bei iškeisti čekius, nežinodami vėlyviausių sąskaitų balansų ir negalėdami padaryti įrašymų knyguose.

Sekmadieniais darbai atliekami grynai kasininkės nuožiūra: kam ir kiek pinigų galima išduoti. Tai ypač sunku ne nuolatiniai dirbančiom kasininkėm.

Dabar "Litas" yra įsijungęs į "INTER-CAISSE" ir "INTERAC" sistemą. Taip kad kiekvienas "LITO" narys gali atlikti savo transakcijas per kaimynystėje "Caisse Populaire" sistemą, o pasiimti pinigų "cash" iš bankų, turinčių pinigų išdavimo mašinas.

Jūsų patogumui "LITE", prie durų sienoje yra dėžė, skirta depositams, su užrašu "ENVELOPES". Tai yra visai saugus būdas palikti depozitą ne darbo valandomis. Depozitą įdėkite į voką, užrašę sąskaitos numerį ir pavarde.

Vedėjas

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8
Tel. 766-5827; 766-5830

Skyriai: 3907A Rosemont Blvd. ir Šv. Kazimiero parapija
VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS — virš \$23,000,000 REZERVAS — virš \$750,000.

MOKA UŽ:

Certifikatus	10 1/4%	Taupymo — special.	5 1/2%
Term. indėlius:		Taupymo — su gyv. dr.	5 1/4%
1 metų	9 1/4%	Taupymo — kasdienines	5%
180 d. - 364 d.	8 1/2%	Einamos sąsk.	4 1/2%
120 d. - 179 d.	8 1/4%	RRIF — RRSP — term.	10 1/4%
60 d. - 119 d.	8%	RRIF — RRSP — taup.	6 1/2%
30 d. - 59 d.	7 3/4%		

IMA UŽ:

Nekiln. turto nuo 11 3/4%, asmenines — nuo 12 1/4%
Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve 3907A Rosemont	Šv. Kazimiero par.
Pirm., antr., treč.	9.00-3.00	—
Ketvirtadieniai	12.00-8.00	4.00-8.00
Penktadieniai	10.00-6.00	2.00-6.00

ATLIEKAM mūrinimo darbus iš plytų, blokų ir taisome senus pastatus. Skambinti Alfonsas tel. 536-3456 Toronte.

JIEŠKAU VARTOTŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ. Grožinės literatūros, istorijos, religinės literatūros, filosofijos, biografijų, atsiminimų, lietuvių meno knygu, senų "Aidų", "Metmenu", lietuvių enciklopedijos ir t.t. Darius Čuplinskas, 62 Burnside Dr., Toronto, Ont., M6G 2M8. Tel. (416) 533-7425.

IŠNUOMOJAS KAMBARYS su virtuve ir vonia II-me aukšte. Skambinti Rutkauskai 534-8057 Toronte.

PARDUODAMAS grynas bičių medus. Kreiptis pas bitininką J. Norkų (didesnius kiekius pristatau į namus) tel. 389-8179. Taip pat galima gauti Anapilio knygyne, kiekvieno mėnesio 15 "Vilnius Manor" pensininkų namuose bei kiekvieno mėnesio pirmą sekmadienį Priskėlimo parapijos kieme.

FUTURE.I

REAL ESTATE LTD. REALTOR

Nijolė Bates
Namų pirkimo bei pardavimo bendrovės atstovė verslo 769-3300 namų 769-1835

• Patarnaujama lietuvių kalba.
• Nemokamas namų įvertinimas

130 Kennedy Avenue,
Toronto, Ontario M6S 2X9
**Ne tik namai,
bet ir jūsų ateitis**

EUROPEAN CATERING

Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gėrimų (baro) reikalai. Skambinti bet kurio metu: Antanas Gataveckas tel. (416) 234-0243 Toronte.

CHESSINGTON LIMOUSINES

vestuvėms, gimnazijos, universiteto mokslo užbaigimo ir kt. progom. Lietuviams nuolaida
C. Jason (Jasiūnas) Toronte
Tel. (416) 624-8181